

Uvodna riječ Provincijala

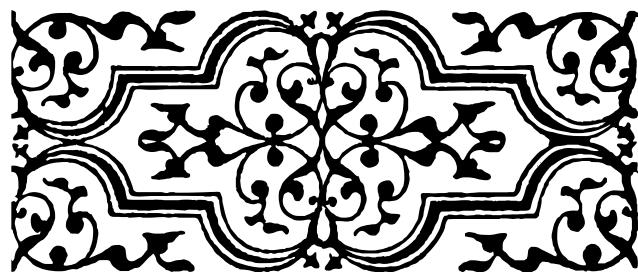
VEDRO NAPRIJED! 3

Provincijski kapitul 2016.

MISIJE I NOVA EVANGELIZACIJA 5

PROPOVIJED FRA MILJENKA HONTIĆA,
GENERALNOG ASISTENTA OFMCONV
NA IZVANREDNOM PROVINCJSKOM
KAPITULU ..... 11GOVOR PROVINCIJALNOG MINISTRA
NA IZVANREDNOM PROVINCJSKOM
KAPITULU ..... 12PROVINCIJALOV POZDRAV
KARDINALU BOZANIĆU ..... 22PROPOVIJED PROVINCIJALNOG
MINISTRA NA KRAJU IZVANREDNOG
PROVINCJSKOG KAPITULA 24

KAPITUL U SLICI 26

IZVJEŠTAJ S IZVANREDNOG
PROVINCJSKOG KAPITULA ..... 53PREMINULI OD
POS LJEDNJEG KAPITULA ..... 56*Iz Provincije*DVADESET I ČETVRTA SJEDNICA
DEFINITORIJA ..... 57DVADESET I PETA SJEDNICA
DEFINITORIJA ..... 57DVADESET I ŠESTA SJEDNICA
DEFINITORIJA ..... 59DVADESET I SEDMA SJEDNICA
DEFINITORIJA 60

KRONIKA 60

*Prilozi*IZVANREDNA JUBILARNA
GODINA MILOSRĐA 64

NAPISANO - OBJAVLJENO 68

NAŠI POKOJNI 68

OBAVIJESTI 68

Fraternitas
službeno glasilo
*Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca*

Br. 2/2016

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio:
Nikola Šantek

Grafička priprema:
Veritas - Glasnik sv. Antuna Padovanskoga

Odgovara:
Josip Blažević
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodna riječ provincijala

VEDRO NAPRIJED!

Bremeniti događaj proteklog tromjesečja bio je Izvanredni provincijski kapitol održan od 10. do 13. travnja 2016. godine u Marijinom dvoru u Lužnici (Zaprešić). Jedinstven je po tome što su na njemu, po prvi puta, mogla sudjelovati sva braća Provincije, makar pojedinci nisu iskoristili ponuđenu im mogućnost. Onima koji su se odazvali i na Kapitulu aktivno sudjelovali, ovom prigodom izražavam iskrenu zahvalnost. I onda kada smo se u gledištima razilazili, vjerujem, pokretala nas je ljubav prema majci Provinciji i proročki pogled u njezinu vedru budućnost. Iz navedenog razloga ovaj broj Fraternitasa obiluje slikama (slikopis) s minulog kapitula kojima smo željeli neke prizore dugoročno pohraniti da se ne izbrišu iz sjećanja.

Odluke spomenutog Kapitula, prije svega one o napuštanju pojedinih samostana/župa, sigurno su bile bolne, ništa manje za one koji su ih zagovarali nego za one koji su im se opirali, razlika je samo u tome što je na ovom Kapitulu većina postala svjesna, Bogu hvala, da se odgađanjem određenih zatvaranja razmećemo resursima koje, zadnji je trenutak, trebamo preusmjeriti na provincijske prioritete. U tom smislu od slijedećeg redovitog provincijskog Kapitula za očekivati je snažniji vjetar u leđa kako bi se Provincija odlučnije usmjerila prema zacrtanim prioritetima o kojima će više rijeći biti u narednom razdoblju do predstojećeg Kapitula. Strah od promjena, gubitaka, i novosti, ukorijenjen je u naše biće, radi čega s njime treba računati, kako nas ne bi paralizirao, i pouzdati se više u nadahnuća Duha Svetoga koji sve čini novo.

Po pitanju samostana/župa s kojih smo se odlučili povući, a mogli su biti ovi ili oni, čuvajmo se apokaliptičkih fraza i (samo)optuživanja. Nije presudno što smo zatvorili, u višestoljetnoj povi-

jesti naše Provincije puno smo puta nešto zatvarali i otvarali, a nismo niti jedina Provincija koja ovo-ga trenutka nešto zatvara, presudno je naše međusobno otvaranje, međusobna suradnja i ulaganje najboljih snaga u provincijske prioritete. Važno je da povlačenjem iz pojedinih mjesta oslobođimo najbolje snage za naš apostolat i za njega ih ospasobimo. U tome leži smisao našeg povlačenja, prvenstveno u tome, da bi se uprisutnili na drugim mjestima i posvetili našem apostolatu.

Na nama je da ne prestajemo ozbiljno preispitivati, s obzirom na dosadašnju našu prisutnost na svim razinama, da li naša provincijska djelatnost odgovara zahtjevima sadašnjega vremena i našem poslanju? Jesmo li po našoj karizmi prepoznatljivi u Crkvi u Hrvata? Što je ono naše, specifično, što ne nude druge redovničke zajednice, čega bi nestalo našim nestankom? Ako svi nudimo isto, ako među karizmama nema razlike, onda gašenje jedne redovničke zajednice nije gubitak za Crkvu sve dok postoje ostale koje će preuzeti njezinu ulogu. Ali ako je svaka karizma poput jedne endemske vrste, jedinstvena i neponovljiva, onda je potrebno svaku njegovati i čuvati. Na nama je da vlastitom karizmom snažnije obilježimo naše vrijeme i prostor. Da snažnije otkrijemo vlastitu originalnost, jedinstvenost i neponovljivost. Da svjesnije i znakovitije živimo talent kojim smo kao zajednica opečaćeni.

Kolbeova godina, koja se primiče svome kraju, imperativ je da se svjesno izložimo propuhu misijskog duha. Ne samo otvaranjem jedne misijske kuće u Kopenhagenu, i slanjem jednog ili dvojice braće u nju, nego da baš u svima nama Duh Sveti prouzroči žarku želju da svjedočimo o Božjoj ljubavi do periferija svijeta, da se oslobođimo usidjeličkog stila života, frustrirajućeg, i prihvatom o-

naj franjevački, pustolovni, neizvjesni, žrtveni, koji se oslanja na Božju providnost umjesto što se skriva iza komoditeta samostanskih zidina i slijepog održavanja dnevnog reda.

Godina Božjeg milosrđa neka nas sve dublje prožima da prepoznatljivo uprizorimo lice Božjeg

milosrđa. Svima kojima smo poslani, nadasve jedni drugima. Želim svima mirno ljeto, sunčano u duši, okrepljuće za duh, dušu i tijelo!

*fra JOSIP BLAŽEVIĆ,
provincijalni ministar*

provincijski kapitul 2016.

MISIJE I NOVA EVANGELIZACIJA

UVODNA RIJEČ FRA MILJENKA HONTIĆA,
GENERALNOG ASISTENTA OFMConv
NA IZVANREDNOM PROVINCIJSKOM KAPITULU

Draga braćo,

Na početku sve vas srdačno pozdravljam te prenosim pozdrave i našeg Generalnog ministra Reda, fra Marco-a Tasca-e, koji se trenutno nalazi u Poljskoj na prov. Kapitulu varšavske provincije.

Zamoljen sam da napravim uvod u ovaj naš izvanredni kapitol. (Iako bi to više spadalo na one koji su pripremali kapitol). Budući da je program kapitula dosta nabijen i raznolik, moram priznati da mi nije bilo tako jednostavno prionuti ovom poslu. Zato ću u ovom izlaganju pokušati staviti samo neke naglaske vezane uz teme ovog našeg kapitula.

Kao što nam je poznato, glavna tema kapitula je: *Omnis franciscanus missionarius est* – Misije i nova evangelizacija. Te naizgled dvije teme zapravo su jedna tema, jer imaju isti korijen i isti cilj, a to je naviještanje radosne vijesti, odnosno navijestiti radost važnost susreta sa Spasiteljem - Isusom Kristom. Drugim riječima, misije i evangelizacija znači, imati svijest i spremnost da blago koje smo primili po sakramentu krštenja, (dopustivši da nas ono posve zahvatiti i preobrazi), doneсemo i svjedočimo drugima. Ili kako kaže sam papa Franjo: *Evangelizacija predstavlja odgovor na Isusov misijski nalog: »Podite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!«* (Mt 28, 19-20). U tim se recima predstavlja trenutak u kojem Uskrsli šalje svoje da propovijedaju

evanđelje u svakom vremenu i na svakom mjestu, tako da se vjera u njega proširi do svakog kutka svijeta.¹

Nakon ovog, gore rečenog, za nas redovnike franjevce, misije i evangelizacija nisu ništa drugo nego, dopuštanje Gospodinu da se služi s nama u svom naumu koji smo gore spomenuli (Mt 28, 19-20), odnosno predati se Bogu da nas učini svojim oruđem spasenja, upravo ono što je bio naš utemeljitelj sv. Franjo.

Taj poziv i poslanje Gospodin je stavio na srce svakome od nas na poseban način pozvavši nas u posvećeni način života. Primili smo poslanje da i mi danas, poput sv. Franje u njegovo vrijeme, probudimo svijet svojim predanim i vjernim načinom života u zajedništvu s Gospodinom i da tako On po nama dotakne svakog čovjeka ove zemlje kojeg ćemo susresti. Posebno se to odnosi na ljudе koji Gospodina još nisu upoznali ili su ga upoznali na krivi način te nemaju pravu predodžbu o Njemu.

Pozvani smo doprijeti do onih koji su se udaljili od Krista i Crkve, ne zaboravljajući one koji su ostali blizu te doprijeti do svakog suvremenog čovjeka koji luta i traga za smislom, radošću i srećom te se često razočarava, jer taj smisao i sreću, traži na krivi način ili na krivom mjestu, ili jednostavno ne zna kako to tražiti i postići, zapravo, često ne zna i ne razumije u čemu je pravi smisao i sreća.

Kako i na koji način pomoći danas čovjeku u tom traženju? Ono što mi se čini kao prvo u tom procesu jest upitati se: Govori li nešto naš način život današnjem suvremenom čovjeku?! I vjerujemo li da je moguće da ljudi potaknuti našim primjerom života mogu lakše otkriti tu sreću i smisao života koji traže?! Eto to su samo neka pitanja koja ulaze u opseg pojmove misija i nove evangelizacije, a koje spadaju i u našu karizmu.

¹ Papa Franjo – Apostolska pobudnica, *Evangelii gaudium*, Rim, (24. 11. 2013), 19.

Ova tema misije i nove evangelizacije posljednjih godina postaje sve više aktualna u cijeloj Crkvi. Jer, problemi koji su se pojavili 60 - tih i 70 - tih godina 20. st., danas su kud i kamo ozbiljniji i snažnije prisutni u životu Crkve i kršćana. Osjeća se potreba za propitivanjem i obnovom na tom planu, jer se čini kao da su se kršćani malo umorili i razvodnili u svojem svjedočenju Evangelijsa. Posebno se to primjećuje u našoj staroj Europi, iako ni u drugim, posebno tzv. «zapadnim» dijelovima svijeta nije drukčije.

Ta kriza, ako je tako možemo nazvati, jasno je vidljiva i na planu našega Reda. Dovoljno je pogledati našu «Srednje – europsku Federaciju (više se čak i ne zove Konferencija) koja se zadnjih 50 godina jako smanjuje i naš Red u nekim državama potpuno nestaje. Kao primjer donosim neke činjenice. Od 2012. u našoj Federaciji više ne postoji Belgija kao jurisdikcija (nestali smo, ostao je samo samostan u Bruxelles-u, trenutno pod francuskom Kustodijom), a Nizozemska provincija je svedena na provincijsku Delegaturu s jedva dvadesetak braće koji su svi (osim jednoga) iznad 70 godina života. Njemačka, Austrija i Švicarska nisu u puno boljoj situaciji, (pravih austrijanaca je samo 5, ostalo su braća iz drugih zemalja). Njemačka Provincija se samo u zadnjih 5 godina smanjila za 16 frataru i trenutno nema (već par godina) nijedno zvanje ni u kojem stadiju formacije. Situaciju kod nas sami poznajete pa o tome ne trebam govoriti. Franjevačka karizma konventualskog tipa, (što ne možemo reći za franjevce «opervante» zagrebačke, hercegovačke i nekih drugih provincija), kao da je izgubila na svježini i snazi svoga svjedočenja. Kao da posvećeni život u duhu sv. Franje više nije tako privlačan. No, kao što rekoh, sve je to većinom samo odraz općeg stanja vjere Crkve ili kršćanstva kao takvoga u Europi. Što učiniti u takvoj situaciji?!

Već je II. Vatikanski koncil, a posebno papa Pavao VI., (koncilski papa) govorio: *«Evangelizacija svih ljudi je temeljna misija Crkve. Evangelizacija je milost i pravi poziv Crkve, njen najdublji identitet. Crkva postoji kako bi evangelizirala»*. Osim toga, on je već za svoga pontifikata, u enciklici *«Ecclesiam suam»*, pozvao sve na obnovu i jasno dao do znanja da se obnova ne tiče samo pojedi-

naca, već čitave Crkve. Podsetimo se samo kratko na taj tekst koji do danas nije izgubio ništa na svojoj izazovnosti i svježini: »*Crkva mora produbiti svijest o samoj sebi, razmišljati o otajstvu svog bića [...]. Iz te žive i djelatne svijesti sama se od sebe rađa želja da se idealna slika Crkve, kakvu je Krist video, htio i volio, kao svoju Zaručnicu svetu i bez mane (Ef 5, 27), usporedi sa stvarnim licem koje Crkva pokazuje današnjem svijetu [...]. To je pak izvor velikodušne i stalne potrebe za obnovom...«².*

Papa Ivan Pavao II. u svojem apostolskom pismu *«Redemptoris missio»*, poziva Crkvu da prepozna kako se »*ne smije nikako izgubiti revnost u naviještanju*« onima koji su daleko od Krista »*jer to je prva zadaća Crkve*«³. Misijsko djelovanje »*još je i danas najveći izazov za Crkvu*«⁴ i »*pitanje misije mora biti na prvome mjestu*«⁵. Poznata je ona njegova tvrdnja u kojoj nas podsjeća da *«nova evangelizacija znači ponovo zapaliti u nama zanos predaka, dopustiti da nas prožme žar apostolskog propovijedanja nakon Duhova. Tko je zaista upoznao Krista ne može ga zadržati za sebe, mora ga navještati»*⁶. Dakle naglasak je prije svega na nama...

Papa Benedikt XVI, vođen istim Duhom, sazvao je 13. redovito biskupsko zasjedanje ili Sinodu pod nazivom: Nova evangelizacija za prenošenje kršćanske vjere, koja je i održana od 7. do 28. listopada 2012. u Rimu. Između ostalog u radnom dokumentu Sinode na jednom mjestu lijepo se kaže: »*U novoj evangelizaciji ne radi se o ponavljanju nečega što je napravljeno loše ili ne funkcioniра, kao da je nova radnja sud zbog neuspjeha prve. Nova evangelizacija nije duplikat prve, nije samo ponavljanje, nego je hrabrost usuditi se ići novim putevima, ususret promijenjenim uvjetima unutar kojih je Crkva pozvana danas živjeti naviještanje Evangelijsa*«. (Nizozemci, misle da ne treba ništa mijenjati, jer se i danas smatraju avangardom) Zato je *«nova evangelizacija težnja obnove koju je crkva pozvana napraviti kako bi bila dorasla izazovima koje soci-*

² Pavao VI., Enc. *Ecclesiam suam* (6. kolovoza 1964.), 10: AAS 56 (1964), 611-612.

³ Enc. *Redemptoris missio* (7. prosinca 1990.), 34: AAS 83 (1991), 280.

⁴ Isto, 40: AAS 83 (1991), 287.

⁵ Isto, 86: AAS 83 (1991), 333.

⁶ Isto.

jalni i kulturni kontekst stavљa pred kršćansku vjeru, njeno naviještanje i svjedočenje... Na te izazove Crkva ne može odgovoriti mireći se, zatvarajući se u sebe, nego postupkom obnavljanja vlastitog tijela stavljajući u središte Isusa Krista, susret s Njim, koji daje Duha Svetoga i energiju za naviještanje i objavu Evangelijskih novim putevima, sposobnim komunicirati s novim kulturama⁷.

Aktualni Papa Franjo svojim programom već ostvaruje tu novu evangelizaciju (rekao bih provokira uljuljano zapadno kršćanstvo) te je, kako nam je poznato odmah na početku svog mandata uputio cijeloj Crkvi svoju Apostolsku pobudnicu, pod nazivom *Radost Evangelijska* «*Evangelii gaudium*». On jednom mjestu kaže ovako⁸: „*Svjestan sam toga da dokumenti ne pobuduju isto zanimanje kao nekoć i da brzo padnu u zaborav. Usprkos tome, želim istaknuti da ono što ovđe želim izraziti ima programatsko značenje i važne posljedice. Nadam se da će sve zajednice uložiti potrebne napore da napreduju putom pastoralnog i misijskog obraćenja, koje ne može ostaviti stvari takve kakve jesu. »Puka administracija«⁹ danas više nije dovoljna. Trudimo se uvesti u svim krajevima svijeta »trajno stanje misije«¹⁰.*

Kako je ovo aktualno poticajno i za našu Provinciju, a i za cijeli Red!!!

Evangelii gaudium je bio prvi Papin službeni dokument na početku njegovog pontifikata u kojem je on otvorio svoje srce svim vjernicima, cijeloj Crkvi i cijelom svijetu, kako bi priopćio ljepotu Evandjela i radost biti učenikom Isusa Krista i nužnost da svi kršćani postanu misionari te radošti koja izvire iz srca Presvetog Trojstva.

Ni naša Generalna uprava na čelu s Generalnim ministrom ne posustaje držati nas budne u svijesti za trajnom obnovom i konkretnošću naše karizme kao i naviještanjem i osobito svjedočenjem radosne vijesti ljudima današnjeg vremena. Posebni naglasak o toj temi misija, i načinu evengelizacije,

⁷ Cfr. Iz radnog dokumenta, *La nuova evangelizzazione per la trasmissione della fede cristiana*, LINEAMENTA, Rim, 2011.

⁸ Papa Franjo, Apostolska pobudnica, *Evangelii gaudium*, 25, (24. 11. 2013).

⁹ Peta opća konferencija biskupâ Latinske Amerike i Kariba, *Dokument iz Aparecide* (29. lipnja 2007.), 201.

¹⁰ *Isto*, 551.

naći će u najnovijem Generalovom pismu koje izlazi ovih dana pod nazivom: «*Fare unità nella missione*», «*Činiti jedinstvo u misiji*».

Zato mi je dragoo da se i mi kao Provincija franevaca konv., osjećamo zahvaćeni tom opće crkvenom aktualnošću te s pažnjom i ozbiljnošću nastojimo pratiti ne samo hod našega Reda nego i hod katoličke Crkve. To znači da ne želimo biti pessimisti, pomišljajući da se tu ništa ne može učiniti, ali isto tako ne smijemo biti ni lakoumni i površni te misliti da je dovoljno izvesti samo neke «kozmetičke» promijene, nego smo spremni na trajno obnavljanje i obraćanje. (nije dovoljno samo odlučiti da se npr., redovito nosi habit, ako ostalo, možda još više egzistencijalno, ostane po staram).

Naš Generalni kapitol 2007., (najviša instanca našeg Reda), odlučio je poduzeti obnovu naših Ustanova (Konstitucija). Kapitol nije zatražio ponovo pisanje nekih novih Konstitucija, nego «*Revisione*», što znači ponovno vidjeti, ponovno razmotriti i provjeriti koliko su te nadahnjuće norme našeg života u skladu s današnjim učiteljstvom Crkve i u skladu sa znakovima vremena u kojem živimo. Preko rada na obnovi Ustanova, Generalni Kapitol 2013., zatražio je da Red „raste u identitetu naše karizme kao franjevaca konvencionalaca i tako doprinosi novoj evangelizaciji“¹¹. Želi se da ta provjera naših Konstitucija postane jedna vrsta trajne formacije, trajnog propitivanja načina života, da tako na razini cijelog Reda postane jasnije koji su to naši prioriteti i koji su to načini na koji se oni ostvaruju.

Zato me veseli što je jedna od prvih točaka našeg kapitula upravo ta tema koju će nam pokušati još više približiti tajnik Odbora, koji je zadužen za taj posao, fra Timothy Kulbicki. Naime svaki susret s Konstitucijama zapravo nam osvješćuje našu posebnost u okrilju katoličke Crkve i svijeta.

Drago mi je da je na ovom kapitulu i Generalni tajnik za misijsku animaciju u Redu, fra Jaroslaw Wysoczanski, koji će nam pokušati iz svog vlastitog iskustva posvjedočiti o svom misionarskom djelovanju, ne samo u Peru-u, gdje je djelovao i bio član zajednice u kojoj su ubijena njego-

---

¹¹ Generalni Kapitul Franjevaca konv., 2013

va dvojica subraće, odnedavno blaženici, nego i u drugim dijelovima svijeta gdje je djelovao kao misionar. Osim toga, moći će s nama podijeliti iskustvo koje je stekao u ovih 7-8 godina kao misijski animator u svojstvu Generalnog tajnika na razini našega Reda.

Radujem se zbog prisutnosti ove dvojice braće, jer je to znak da se ne želimo zatvoriti samo u svoj mali prostor i biti samo autoreferencijalni, tj. misliti samo na sebe i ne vodeći računa o drugima, nego baš naprotiv, želimo biti aktivni dio naše velike obitelji u svijetu i pratiti taj zajednički hod i razvoj našega Reda, tj. u njemu aktivno sudjelovati.

Osim te otvorenosti postoji i ona koja nadilazi granice našega Reda, a to su iskustva naše braće, «smedih» fratara, jer će na kapitulu biti i fra Ivan Matić, koji s nama dijeli istu karizmu i isto pravilo našeg Utemeljitelja, ali s drugim Ustanovama i drugom tradicijom. On će, kako nam je poznato iz programa, progovoriti o njihovom iskustvu na polju pučkih misija. To također pridonosi našoj bratskoj otvorenosti i crkvenosti. I to naše zajedništvo je već jedno svjedočanstvo.

Uprava Provincije nije zaboravila ni na braću naše Provincije koja su djelovala u misijama ili koja žele djelovati u skoroj budućnosti. To je naš fra Ambroz Knežić, koji je dugi niz godine djelovao u Zambiji te će nam progovoriti o svom iskustvu misija «ad gentes».

Fra Tomislav Cvetko, je jedan od kandidata za prisutnost našeg Reda u Danskoj. On je već počeo sa svojim pripremama te će nam progovoriti o svom iskustvu sa tečaja za nove misionare, koji se održao krajem prošle godine u Bruxellesu, a na kojem je aktivno sudjelovao.

I to je ono što se tiče prvog dana kapitula.

Drugi dan našeg kapitula posvećen je temi ili temama kojih nema u naslovu te mi to djeluje malo neobično!?

Naime u programu drugog dana bit će govora o provincijskim prioritetima te o zatvaranju nekih prisutnosti u nošoj Provinciji. Drago mi je da će biti govora o provincijskim prioritetima od strane našeg Provincijala, fra Josipa Blaževića. To mi

se čini vrlo važna tema, ali smatram da se o toj temi trebalo već prije govoriti i raspravljati na raznim razinama i nakon raznih analiza (koje smo svi vrlo sposobni činiti) i tako doći do konkretnih sinteza. No kaže se: bolje ikad nego nikad...!

Samo napomena za budućnost! Za sve je potrebno vrijeme, tako još više za zajednički rast u razlučivanju i usaglašavanju temeljnih kriterija i prioriteta našega života. Upravo zato je potrebno zauzeto i trajno na tome raditi. Tako bi svi članovi kapitula i sva braća Provincije bili pripremljeniji za jedan kapitol na kojem se želi glasovati o važnim odlukama za našu budućnost!

Nadalje u programu je predviđena i tema: «Status questionis» od strane fra Ljudevita Maračića. To je također tema koja bi više pripadala u pretходni proces pripreme za kapitol nego za sam kapitol na kojem se želi odlučivati. Sami znamo da se duh oživljuje molitvom, iskrenim predanjem, raspoloživoću i žrtvom, ali isto tako i svježinom karizme. Sv. Franjo je sa svojom braćom posebno štovao Bl. Djевичu Mariju i to je postala tradicija našeg Reda. Čini mi se da smo tu malo posustali. Na početku 20. St., Bog je našem Redu darovaо Sv. Maksimilijana Kolbea koji je ponovo oživio tu nijansu naše karizme, no nakon kratkog zanosa u mnogim djelovima Reda opet se izgubio onaj pravotni zanos. Kao što je sv. Maksimilijan bio potpuno povjeren primjeru Bezgrešne, jer ga je ona najbolje mogla uputiti Kristu i naučiti kako izvršiti Božju volju, tako može i danas nama biti poticaj za novu evangelizaciju. Zato je važno ovu dimenziju držati živom, ne toliko teoretski koliko više konkretnim načinom života.

Bilo bi dobro više razgovarati na koji način bismo mogli oživjeti naše prisutnosti i naše proročko svjedočenje u društvu u kojem živimo te na taj način biti oruđe Božjeg djelovanja danas.

Zatim je predviđeno da čujemo i izvješća fra Nikole Šanteka, fra Ivana Karlića i fra Žarka Relote, predsjednika Komisija za preispitivanje naše nazočnosti. Ova je tema također mogla biti odrađena već prije i suočena na našim samostanskim kapitulima, a bilo bi dobro da su se održali i neki regionalni skupovi, pa da se ovdje čuju rezultati tih skupova s terena. Da se čuju i oni koji nisu

mogli doći ili možda ovdje neće imati mogućnosti iznijeti svoje mišljenje zbog preobilja tema i sadržaja i premalo pripreme. Vjerujem da bi i na taj način dopustili Duhu Svetom da više djeluje među nama. Mislim da bi tako ovaj kapitol bio puno plo-donosniji i konkretniji.

Program nadalje predviđa da bi taj drugi dan trebao završiti radom po skupinama i plenumom nakon čega bi slijedilo glasovanje o "napuštanju nekih mjesta naše prisutnosti". Drago mi je da je predviđen rad po skupinama jer on je uvijek učinkovitiji od same rasprave u plenumu. I zapravo on treba prethoditi plenumu. Tu je još i treći dan kad je predviđena tema Mirovinskog fonda, koju će nam predstaviti fra Tomislav Glavnik, provincijski ekonom, a nakon toga kapitol završava u svečarskom tonu.

No, osvrnuo bih se na temu o zatvaranju. Povodom glasovanja o zatvaranju, (14. 03. ove godine), dobili smo i anketu u kojoj je svaki od nas zamoljen izraziti svoje mišljenje. Moram primijetiti da u anketi nije dana mogućnost da se izrazi i drugačije mišljenje od onog zadanog, tj. da se ne svodi sve samo na zatvaranje triju «zadnjih» samostana, nego da netko može izraziti i drugačiju viziju o zatvaranju. Možda netko smatra da je dovoljno zatvoriti samo dva ili jedan ili uopće nijedan samostan ili župu. No ta mišljenja bi trebala biti argumentirano potkrijepljena i obrazložena. Tada bi ta anketa bila realnija i učinkovitija.

Već u popratnom pismu ove ankete Provincijal daje i svoje kratko obrazloženje potreba zatvaranja. U tom pismu Provincijal piše: *Smisao ove ankete jest da iznjedri tri samostana koja, po mišljenju većine braće, nemaju ključnu važnost za naš provincijski apostolat i karizmu. Rezultati ove ankete predstavljat će jedan od četiri prijedloga iz koja se tri samostana/župe povući.*

Nadalje on kaže: «*Treba biti jasno da nije dilema između dobrog i lošeg samostana (amputacija ekstremiteta zahvaćenog gangrenom da se spasi život) nego, da se poslužim ilustracijom, (kaže provincijal), izbacivanje tereta s broda koji se potapa. Napuštanje nekih samostana, ako zapušu dobri vjetrovi, trebalo bi poslužiti bržoj i sigurnijoj plovidbi naše Provincije prema budućnosti.»*

Nadam se da se Provincijal nije mislio samo na ovo i da se ne zaustavlja samo na ovom obrazloženju ankete. Jer mislim da bi to netko mogao i krije shvatiti. Odnosno, bilo preusko gledati samo pod tim vidikom. Doista, mislim da je važno da se to opširnije obrazloži, a nadam se da će Provincijal u svojem izlaganju o prioritetima to i učiniti.

Smatram također važnim naglasiti da se ne pristupi tako važnim odlukama brzopletu. Naime, pitam se: Misle li doista sva braća Provincije ili barem većina da se nalazimo na «*brodu koji se potapa*»? A kad bi i imali takvo uvjerenje, mislim da nije dobro samo generalno pristupiti «*izbacivanju tereta*» bez razmišljanja. Jer, koji je to teret kojeg ćemo izbaciti, a kojeg ne? Što nam je to potrebno za budućnost? Da li samo povoljniji vjetrovi? ili kako kaže pjesnik i novelist R. M. Rilke; *onome koji nezna kamo inde ni jedan vjetar neće pomoći, a naprotiv onome koji ima jasan cilj i blagi lahor će biti dragocijen*. Kakvu budućnost mi uopće želimo?! Ovo je vrlo važno i bitno pitanje o kojem bi se trebali bar većinom usuglasiti! A za to je pak potrebno pojasniti kriterije po kojima se nešto gleda i prosuđuje.

Važno se zato pitati: je li smisao zatvaranja samo to da bi se lakše plovilo?! Ili konkretnije, da bi nam bilo lakše? Vjerujem da postoje još neki važniji razlozi i ciljevi, više evanđeoski, ali ništa manje konkretni?! Možda su to upravo oni o kojima sam govorio u prvom dijelu ovog izlaganja, na koje nas pozivaju Pape - Crkva?! Onda ima smisla odreći se načega da bi se rodilo nešto vjerodostojnije. Mislim da nam ti ciljevi: što mi želimo, kako želimo djelovati, kako želimo živjeti karizmu našega Reda i svjedočiti radost evanđelja – trebaju biti na prvom mjestu. Onda će biti lakše donositi potrebne odluke za postizanje tog cilja, pa tako i zatvaranje nekih prisutnosti i nekih načina postojanja. Za sve to je potrebno puno zajedničkog promišljanja u otvorenosti Božjem Duhu i znakovima vremena. Papa Franjo nas neprestano poziva na periferije, naš General Marco, neprestano govori o potrebi svjedočenja i darivanja naše karizme Crkvi i svijetu, jer, kako On kaže, ako to mi ne učinimo, tko će onda, ili ako se ne trudimo to činiti, onda ne živimo svoju karizmu, onda možemo biti i nešto drugo, dijecezanci ili članovi ne-

kog drugog Reda. Vjerujem da je na sve ovo mislio i naš Provincijal ali možda zbog kratkoće po-pratnog anketnog pisma nije uspio sve to staviti u njega. Još moram primjetiti da mi se jako svidjelo njegovo pismo koje smo primili mi koji živimo izvan Provincije, a koje je on s vama u Provinciji podijelio za vrijeme vaših korizmenih susreta. Tamo su barem spomenute neke važne teme preko kojih ne bi smjelo samo olako prijeći.

Zatvaranje samo po sebi ne mora donijeti никакve promjene u našoj Provinciji. Možda će nam se na trenutak učiniti da je lakše, ali ako sve ostane samo na tome, bez novog otvaranja, vrlo brzo ćemo se naći u istoj situaciji u kojoj smo sada, ili još u goroj. Hoće li na nekom mjestu biti trojica ili petnaestorica, ne rješava probleme samo po sebi i ne čini našu karizmu živom. Ono što je čini živom i djelotvornom jest raspoloživost i otvorenost Duhu Božjem, otvorenost obnovi i novosti Evandjela.

Istina je da je dobar dio braće vrlo aktivan i dovoljno smo zaposleni, iako se uvijek iznova čuje da ima i onih koji gledaju samo sebe i svoj interes. No u oba slučaja čini se da teško pronalazimo ono važno i tako potrebno vrijeme za novost Evandjela, da nas ono prožme i uvijek iznova obnavlja i oraspoloži za svjedočenje. To je ono na čemu moramo više i zdušnije poraditi!

Obilazeći braću po drugim zemljama, imam prilike čuti kako smo često razapeti zbog mnoštva poslova i poslića i često služimo samo kao «servis» za sakramentalne i liturgijske čine te na kraju ostajemo prazni, umorni i ne uspijevamo poboljšati kvalitetu našeg svjedočenja, jer nema-mo vremena ni za sebe ni za čovjeka pored nas. Često se sve svede na ono što se mora i tu onda nedostaje prave radosti. Zato postajemo umorni. Naravno da ćemo tako teško svjedočiti ono što bi nama franjevcima konv., trebalo biti na prvom mjestu, a to je bratsko zajedništvo i vedro svjedočenje bratske ljubavi prema svakom čovjeku. I ne trebamo se onda čuditi ako mladi u nama ne vide ništa privlačno. Mi redovnici često se bavimo svime i svačim, a ne stignemo ili zaboravimo na one bitne stvari. Naravno, svaka naša aktivnost može se živjeti u ozračju Božjeg Duha, a za to nam

je potrebna zdrava zajednica i jasan smjer, sloboda srca i potpuno predanje.

Vrlo je važno ne dijeliti duhovno od svjetovnog, vjeru i život, razlikovati redovnika u radno i slobodno vrijeme. Za nas redovnike sve mora biti prožeto Duhom Božjim! Sve je svjedočenje, sav naš život postaje na taj način i promocija zvanja! I tada se u nama nastanjuje radost. Umorni smo samo onda kada možda svjedočimo sami sebe te ostajemo razočarani, jer to ljudi prepoznaju, zapravo time ljudima ne svjedočimo Boga. Lijepo je zato da naš kapitol završava sa slavljem naših jubilaraca i sa suretom s braćom iz slovenske Provincije. I to naše suretanje pomaže nam da se čujemo, bolje upoznamo i zajedno podijelimo naša iskustva muke, brige, razočaranja, ali i nadanja, radosti i zahvale Bogu na putu našeg poziva.

Na kraju, želja mi je da nam ovaj susret pomogne rasti u bratskom zajedništvu i otvorenosti Duhu Božjem i znakovima vremena. Zato mi je vrlo drago što su na kapitol pozvana sva braća. Uvijek sam bio za to. Znam da nije lako, ali je lijepo dati svima mugućnost da budu prisutni. Žao mi je onih koji su sprječeni ili se jednostavno nisu odazvali pa nisu s nama. Potrebno nam je da se čujemo i zajedno slušamo te se dopustimo voditi glasom Božjim koji se posebno očituje u zajednici! To nam je potrebno da sve više postajemo proročka zajednica, a sve manje skup individualaca. Nastojmo u ovih nekoliko dana, ali i nače rasti u otvorenosti naših srdaca i velikodušnosti! Potičimo jedni druge da se ovoj Provinciji, Crkvi i cijelom svijetu uvijek sve više stavljamo na raspolaganje i darujemo svoju ljubav i svoj život kako bi se Bog mogao u nama i po nama objaviti i proslaviti!

PROPOVIJED FRA MILJENKA HONTIĆA, GENERALNOG ASI- STENTA OFMCONV NA IZVANREDNOM PROVINCIJSKOM KAPITULU

Draga braćo!

Današnja Božja riječ nas stavlja pred pitanje: Kako vjerujemo? I što znači vjerovati?

Iako svaki od nas ima, vjerujem, već bogato iskustvo vjere, ovo pitanje je dobro uvijek iznova sebi postaviti suočavajući se s Božjom riječi, kako bi u vjeri neprestano rasli.

Židovi u evanđelju traže Isusa i trče za njim nakon što su se čudesno nahranili. No, Isus ih opominje da takvo traženje nije ispravno. Jer ga traže iz koristi, a ne radi onoga što im je on govorio i htio poručiti, ne traže ga radi istine.

Između te dvije stvarnosti korist i istina postoji veliki ponor, velika razlika. Zna se dogoditi da tu razliku teško primjećujemo. A znamo da interesi često ne vode računa o istini, a istina oslobada.

Iz današnjeg evanđelja vidimo da istina Židove, ali ne samo njih nego i tolike druge, ne zanima, zanima ih samo njihov interes. A taj interes je vrlo star: imati hrane bez muke, odnosno, hrane i igara, što je bilo uvijek primamljivo ljudskom srcu. Onaj tko je mogao ljudima garantirati to dvoje, lako je postao obožavan – božanstvo. Tako su mnogi ondašnji Židovi i Isusova znamenja više doživljavali kao avanturu i zabavu nego poticaj na obraćenje i vjeru. Sjetimo se samo Heroda koji je htio vidjeti Isusa i neko njegovo čudo. No, Isus nije božanstvo i ne treba slavu ljudi. On je došao radi nas. Sam je rekao pred Pilatom: „Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu. Tko je god od istine, sluša moj glas.“ (Iv 18,37) I

to je važno, slušati Božji glas i vjerovati mu. I tada će nas istina oslobođiti, samo tako se postaje osoba slobodnog srca, kao što je to bio naš utemeljitelj sv. Franjo.

A događa se da se ljudi čude kako se njihove molitve ne uslišavaju, kako Bog njih ne sluša, a ne pitaju se jeli oni slušaju njega i ako ga slušaju kako ga slušaju. Ne pitaju se mogu li se moliti onome u kojega konkretno ne vjeruju nego vjeruju samo iz koristi. To je problem današnjeg krišćanstva. Kršćanstvo iz koristi i zato ne funkcioniра. Npr. Zašto izumiremo u Europi? Jer se ne pouzdajemo u Boga, jer se zatvaramo i ne želimo se dati nego želimo samo da Bog nama daje. A to nije logika evanđelja.

Često i mi redovnici padnemo u zamku da nas vode interesi. Ne moraju to biti samo sebični interesi, mogu biti i naizgled dobri, interesi zajednice, župe ili neke ideje. Često se znamo čak i prepirati i svađati na našim kapitulima, zastupati ideje i boriti se za neke projekte i biti spremni čak i na neposluh, a zaboravljamo možda pitati se, koliko smo doista u svemu tome u istini i pravoj ljubavi.

Nadalje, Židovi u evanđelju pitaju Isusa: «Što nam je činiti da bismo radili djela Božja?» Čuli smo kako Isus odgovara: «Djelo je Božje da vjerujete u onoga kojega je On poslao!» Ovaj dio mi se čini važan za razumijevanja cijelog ovog odlomka. Često se dogodi da želimo nešto raditi da bi zadobili Božju milost, a zaboravljamo da nam je ona već dana. Zašto je tome tako? Zato što je lakše nešto obaviti i tjerati dalje po svome nego sebe preispitivati i dopustiti se mijenjati, suočavati Kristu. Lakše je i «pokoru» činiti, nabrajati molitve i obavljati svete obrede, nego se odreći svojih sebičnih želja i nauma i dopustiti da se vrši Božja volja i kad nam se ne sviđa. Vjera nije samo u činima (djelima), nego djela – čini, trebaju proizlaziti iz naše vjere. Zato, vjerovati ne znači nešto teoretski, samo misaono i apstraktno, nego nešto vrlo konkretno i životno. Vjeru se ne zarađuje, nego se prihvata. To znači pouzdati se i povjeriti posve Bogu koji nas ljubi i svakoj njegovoj zapovijedi u potpunosti. I tu se doživjava radost! Jednom rečju, živjeti dar zajedništva s Bogom u svoj punini.

To ne znači da ćemo biti savršeni i da nećemo imati svojih slabosti i grijeha. No unatoč našoj krhkosti i grešnosti živjet ćemo od predanja i pouzdanja koje treba prožimati svaki trenutak našeg života. To je ono o čemu smo slušali u 1. čitanju iz Djela apostolskih – mučeništvo sv. Stjepana. Nakon svih laži protiv njega, Židovi nisu mogli odoljeti mudrosti i Duhu kojim je govorio, jer je iz njega zračilo svjetlo Božje istine. A to svjetlo, onima koji žele ostati u tami, smeta. Zato se ne treba čuditi ako budemo imali protivnika u ovom svijetu, jer istina i svjetlo koje će iz nas isijavati smetat će mnogima. No ne zaboravimo, naš Gospodin je to iskusio prije nas. Ne trebamo se zato nikad bojati, jer, On je pobijedio svijet i u nama želi dalje pobjeđivati, svojom ljubavlju.

Zato se i mi danas i uvijek pitajmo, svaki ponosob: što i koga moj život odražava? I je li se u njemu doista može prepoznati Krista Gospodina?! A upravo na to smo pozvani ondje gdje jesmo!

GOVOR PROVINCIALNOG MINISTRA NA IZVANREDNOM PROVINCIALSKOM KAPITULU

(LUŽNICA, 12. TRAVNJA 2016.)

Draga braćo!

Osobito mi je zadovoljstvo srdačno vas pozdraviti u ovoj *Godini milosrđa*, za nas franjevce konventualce i u *Kolbeovoj godini*, okupljene na Izvanrednom provincialskom kapitulu u ovako izvanredno lijepom broju i na ovako izvanredno lijepom mjestu. Hvala vam svima na odazivu i raspoloživosti s kojom ste došli iz Hrvatske i inozemstva da, najprije, zajedno budemo, potom zajedno molimo, slavimo, razmišljamo i planiramo. Neka Duh Sveti upravi naše korake pravim putem.

Slavljem Izvanrednog provincialskog kapitula osvarujemo odredbu *Četverogodišnjeg provincialskog plana* koji u broju 5 propisuje: "U svibnju 2016. godine održati Izvanredni provincialni kapitol na temu: 'Misije i nova evangelizacija' te određuje da se na provincialnoj razini ohrabruje i podupire *oživljavanje tradicionalnih pučkih misija*.¹² Referujući se na *Direktorij za misije* franjevaca konventualaca (br. 2) isti izvor određuje: "**Misijsko djelovanje i danas je najveći izazov za Crkvu i pitanje misija mora biti na prvome mjestu.**" I to, kako misija *ad extra* (*missio ad gentes*), tako i misija *ad intra* (nove evangelizacije u smislu razmjene braće među cikumskripcijama, naviještanja Evanđelja po novim areopazima, kulture, znanosti, politike, itd.). U tom smislu ČPP određuje:

- da se treba uvesti služba provincialskog povjerenika/animatorka za misije koji će animirati braće provincije, bogoslove i povjerene nam kršćanske zajednice sa svrhom podizanja misijske svijesti;
- s Generalnom kurijom istražiti mogućnost otvaranja jedne misijske kuće, samostalno ili u suradnji s nekom drugom provincijom;
- Barem jednome bratu između zainteresirane braće provincije omogućiti da se ozbiljnije počne pripremati za odlazak u misije;
- Njegovati "duh Asiza" u našoj Provinciji kroz ekumenizam i medureligijski dijalog kao sredstvo misijske i evangelizacijske naravi u perspektivi institucionaliziranja spomenutog djelovanja imajući u vidu da "evangelizacijsko poslanje nužno podrazumijeva dijalog s drugim religijama"¹³;
- U skladu s odredbom Generalnog kapitula osnovati Fond za potrebe formacije u najsiromašnjim područjima Reda.

Naš Kapitol odgovor je i na zahtjev Generalnog kapitula koji u aktualnom Šestogodišnjem planu određuje dva prioriteta: rast u identitetu karizme i doprinos novoj evangelizaciji. U smislu rasta u identitetu naše karizme franjevaca konventualaca kako bi na taj način doprinijeli novoj evangeliza-

¹² Usp. HRVATSKA PROVINCIA SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA, *Četverogodišnji provincialni plan (2014.-2018.)*, Zagreb 2014., 23.

¹³ Red franjevaca konventualaca, *Direktorij za misije*, Rim 2009. – Zagreb, 2011., br. 12.

ciji, jedan dan smo posvetili pitanju revizije naših Ustanova koje određuju naš identitet te misijama i novoj evangelizaciji.

Pitanje naše prisutnosti i određivanje prioriteata, kao i povlačenja iz nekih samostana/župa, što je također tema ovog Izvanrednog provincijskog kapitula, vođeno je isključivo navedenom svrhom, da učinkovitije i kvalitetnije odgovorimo na naše prioritete, otklanjajući one prisutnosti koje nam nisu neophodne u ostvarivanju prioriteta ili nas sputavaju u našoj vitalnosti.

Status quaestionis

Upadljivo je koliko malo držimo do svoga franjevačkog digniteta, vlastite franjevačke karizme, osobito specifikuma "konventulanosti". Kao dio sveukupne franjevačke obitelji mi ipak predstavljamo golemu snagu u Crkvi i društvu iako ne i prepoznatljivost. Naša istinska snaga ne mjeri se našim brojem, nego našom pripadnošću Gospodinu. Još uvijek smo više usredotočeni na kvantitetu a manje na kvalitetu. Isus nam govori: "Vi ste svjetlo svijeta! Vi ste sol zemlje! Vi ste grad na gori!" (usp. Mt 5,13-16). Za Franju cijeli je svijet bio kao jedan golemi samostan. Mi smo se danas, međutim, sami zatvorili u sakristije, podigli zidine između sebe i svijeta ili, drugim riječima, klauzurom srca distancirali se od egzistencijalnih problema suvremenog čovjeka.

Što je franjevački pokret?

Franjevački pokret može se opisati slijedećim riječima: riječ je o ljudima koji su kroz iskustvo sv. Franje stekli shvaćanje samih sebe, odnosno, samospoznaju. Prvi Franjin životopisac Toma Čelano ovako opisuje entuzijazam koji je osvajao srca za franjevaštvo:

"Posvuda je odzvanjalo zahvaljivanje i pohvala, tako da su mnogi odbacivali svjetovne brige i u životu i učenju oca Franje stekli samosvijest i težili za ljubavlju i čašću Stvoritelja. Mnogi su se iz naroda, plemići i neplemići, duhovnici i laici, počeli, na božanski nagovor, priključivati sv. Franji, da bi zauvijek ostali u služenju pod njegovim vodstvom. Njih je sve Duh Sveti kao bogata rijeka

nebeske milosti preplavljavao bujicama milosnih darova i ukrašavao njivu njihova srca cvijećem kreposti; ta on je bio izabrani umjetnik, po čijemu se uzoru, pravilu i učenju na najuzvišeniji način obnavlja Kristova Crkva i u jednom i u drugom spolu" (1Čel 37).

Više puta, konstatira naš General, biskupi žale kada mi napuštamo njihove biskupije, žale što gube dobre pastoralne radnike, župnike i kapelane, ali nikada ne žale što gube franjevce konventualce, jer naš apostolat i karizmu nismo im nikada približili! Brazda našeg identiteta nije prepoznatljiva na njihovoj njivi! Po čemu se razlikujemo od dijecezanskog klera, ili drugih redovničkih zajednica? U početku su dijecezanski svećenici postajali franjevcima privučeni snagom naše karizme, danas, baš obrnuto, mi prelazimo u dijecezanski kler jer je spomenuta razlika izbljedila. Ne zato što su dijecezanski svećenici izgubili svoj identitet, nego jer smo mi franjevci izgubili vlastiti identitet. Možda se bliži vrijeme da si postavimo iskreno pitanje: tko još od nas uopće sanja o autentičnom franjevačkom životu? Iako bi bilo uputnije piti se: koliko mi uopće franjevaštvo poznajemo.

Vrijednost pojedinca ocjenjujemo prema uspješnosti povjerenog mu posla koji obavlja, umjesto prema njegovoj raspoloživosti da krene bilo kamo i prihvati bilo koju službu. A to je pravi kriterij nečijeg duhovnog napretka i istinskog franjevačkog duha. Franjevac je onaj tko se oblikuje u susretu sa sv. Franjom. On pritom dobiva sasvim osobno lice, on jest i ostaje "obilježen" modelom svoga života, sv. Franjom. To je ono što se podrazumijevalo pod "forma minorum". Za franjevce je sv. Franjo ta "forma minorum", odnosno figura koja oblikuje svu braću koja ga žele slijediti. Evandjeљe je odlučujući putokaz u životu sv. Franje i svaka formacija nalazi svoj najdublji smisao u suobličavanju s Kristom ("alter Christus") po Franjinom modelu.

***

Francuski mislilac E. Renan (1823.-1892.) smatrao je da postoje samo tri velika i presudna trenutka u povijesti: nastanak kršćanstva, francuska revolucija i franjevački pokret u XIII. stoljeću. Isti tvrdi da je sv. Franjo Asiški spasio Crkvu XIII. sto-

ljeća od propadanja. Čak je i Voltaire, egzemplarni bezbožnik, 4. listopada svečano slavio imendan i bio povezan s kapucinskim samostanom u Gexu gdje se osjećao kao svoj među svojima. Nije li to možda bio znak Voltaireove privrženosti drugaćijem obliku kršćanstva od prevladavajućeg, a koje je video ostvareno u idealu sv. Franje? Nije li i suvremeni New age protest protiv klerikaliziranog i dobro situiranog kršćanstva te potraga za nekim novim, dinamičnjim, pustolovnim, kojega raspoznaće u životu sv. Franje?

* * *

Sv. Franjo je Treći red zamislio kao revolucionarnu povijesnu silu koja je iznjedrila veliku sv. Elizabetu Ugarsku ali je, u međuvremenu, obolio od spiritualizma, smežurao se u bratstvo pobožnih ljudi. On je trebao određivati podsvijest više stoljeća, a reducirao se na pobožnu udrugu. U njegovom se neuspjehu manifestira i neuspjeh suvremenog kršćanstva. Prava zadaća Trećeg reda sastoji se u posvećivanju svijeta, u prožimanju svjetovnih područja Duhom Svetim. Prema Walteru Dirksu, njemačkom publicistu, čak i Prvi i Drugi franjevački redovi postoje zato da bi se Treći red mogao potpuno razviti. Trećem redu nije naloženo uzdržavanje od seksualnosti, novca i moći, kao u prva dva samostanska reda, nego baš suprotno: ispravna upotreba novca, izlazak u profani svijet, prožimanje kršćanskim duhom trgovine, politike, braka, oblikovanje zemaljske države. A Treći se red pretvorio u "pobožnu udrugu". Stoga su, po Dirksu, i Prvi i Drugi red promašili svoje poslanje. Franjevački pokret nije uspio, a s njime ni samo kršćanstvo, kao cjelina.

Umjesto afirmacije *svjetovnosti* franjevačke duhovnosti franjevci su uskoro počeli naglašavati distanciranje od svijeta, najprije prihvaćanjem evanđeoskih zavjeta, potom gradnjom samostana, kada sličnjim dvorcima, možda i po uzoru na benediktinske opatije, nakon čega je uslijedila i klerikalizacija. Klauzura kod klarisa potpuno raskida svaki kontakt sa "svjetovnjacima". Franjo je, međutim, bio đakon i želio je da njegova braća pripadaju "bazičnom staležu" Crkve, da unutar naroda žive radikalnost evanđelja, siromašni sa siromašnima, da naviještaju vijest o prisutnosti Božjoj u svim svakidašnjim situacijama u cijelome svijetu.

Po uzoru na prva dva reda i Treći se red, gdje god se formirao kao zajednica, također opkoljavo zidom i apsolutnom klauzurom, a ako su ostajali u svijetu, postupno su podizali klauzuru srca. Postajali su pobožnom udrugom koja je ostajala bez velikog društvenog utjecaja.

Iz rečenoga proizlazi da je franjevačko zvanje posve svjetovno. Ne samo "svjetovni treći red" nego su to i Prvi i Drugi, ako ih promatramo u njihovu iskonu. "Svjetovni" ne treba shvatiti u značenju "bezbožni" ili "posvjetovnjačen". Riječ je o potpunoj suprotnosti. Bog dopušta da ga se nađe u svjetovnim stvarima, u svim stvarima ovog svijeta, u njegovim stvorenjima (što izvrsno ilustrira "Pjesma stvorova"). Religiozan čovjek ne mora ići u pustinju da bi tražio i našao Boga. Ne mora se rastati sa svijetom da bi Boga susreo.

Misionarski žar

Svoju zajednicu Franjo shvaća kao putujuće
bratstvo koje se ne smije čvrsto vezati ni uz kakvo
mjesto, niti u brdima niti u dolinama, niti u gra-
dovima niti u selima, niti u službama niti u stva-
rima.

“Kad braća idu svijetom, moraju (u životu) održavati duh Evandjelja” (NPr 14). U veličanstvenom igrokazu “Savez sv. Franje s gospodom siromaštinom” iz 13. stoljeća, “gospođa siromaština” pita sv. Franju i njegovu braću gdje je njihov samostan. Oni odgovaraju široko pruženih ruku u smjeru cijelog svijeta: “Ovo – cijeli svijet – je naš samostan.”

Misionarski duh je upisan u DNK franjevaštva, stoji u *Direktorij za misije* Reda franjevaca konventualaca¹⁴ ili, da se poslužimo riječima pape Pija XI.: “**svaki franjevac ujedno je i misionar**” (“*omnis franciscanus missionarius est*”). Ne može se reći da ljubi Krista onaj tko ne ljubi duše za koje je Krist svoju krv prolio. Sv. Franjo je prvi osnivač jednog Reda koji je u svojem Pravilu odredio da braća trebaju ići u misije.

U našim Ustanovama (149 - § 1.) piše: "Neka se misijski duh ponovo njeguje i unapređuje na

¹⁴ RED FRANJEVACA KONVENTUALACA, *Direktorij za misije*, Rim 2009.-Zagreb 2011.

**području cijelog Reda, prije svega u našim sje-
meništima, i neka se za misije neprekidno moli i
prikazuje žrtve.”**

Provincijski *Direktorij za misije* u istom smislu određuje i značenja pojma misija: “**Misija zna-
ći biti prisutni s Evanđeljem i s franjevačkom
karizmom u velikim pojavama što obilježava-
ju našu povijest: globalizacija, višekulturalnost,
emigracija. Franjevački model misionarstva...
potiče nas na obnovu nastojanja oko bratskoga
života, malenosti, svjedočenja Evanđelja i traj-
nog obraćenja...**”¹⁵

Povijest misija naše franjevačke obitelji ispisala je junačke stranice, pri čemu neka bude dovoljno spomenuti prvog hrvatskog sveca **sv. Nikolu Ta-
velića**, čijem Nacionalnom svetištu u Šibeniku želimo podariti prepoznatljivo obilježje, osobito u vremenu europskog vrludanja s novim valom izbjeglica muslimanske vjeroispovijesti, odlučno podsjećajući da je Hrvatska bila i da treba ostati “predziđe kršćanstva”.

Sv. Maksimilijan Kolbe ostavio nam je u baštinu misijski zamah koji nadahnjuje mnoge i ne smije prestati nadahnjivati. Ako nam je određeno izumrijeti, nestati s lica zemlje, umrimo na bojišnici, u misijama, napušteni i zaboravljeni od sviju, iz ljubavi prema Bezgrešnoj, poput sv. Maksimilijana Kolbea, ili dvojice posljednjih blaženika našega Reda Poljske provincije, fra Miguela Tomaszeke i fra Zbigniewa Strzalkowskog, koje su 1991. ubili pripadnici maoističkog pokreta “Prosvijetljeni put”. Povratak našeg posljednjeg misionara, fra Ambroza, nije naša neopoziva i trajna kapitulacija, nego predah prije nove ofenzive za koju se pripremamo.

“Življeni duh siromaštva i putništva neka sprječi da se bratska zajedništva u svom razvoju ne sužavaju predugim ostajanjem određene braće na istom mjestu.” (5. Plenarno vijeće u Garibaldiju 1983., br. 27).

Treba nam se vratiti izvorima, svjetovnoj duhovnosti koja nam je svima zajednička. Treba nam se vratiti našem misionarskom poslanju. Misionarsko poslanje sv. Franjo nije formulirao prvenst-

veno za svećenike, nego za braću laike, da svjedoče svojim bivovanjem, uprisutnujući Boga kao onoga koji “Ja jesam” (Izl 3,14). U našem *Direktoriju za misije* stoji, prije stvaranja bilo kakvih misionarskih projekata, rečenica koju treba shvatiti kao imperativ: “**Zajednica koja radosno živi bratstvo, već je po sebi misionarska.**”¹⁶ Misionarska svijest treba prožimati sve naše aktivnosti i življenje, sve aspekte života i povjerenih nam službi na svim mjestima gdje živimo. “Nova evangelizacija, kao i ona oduvijek, bit će uspješna ako bude znala proglašiti s krovova ono što je prije živjela u prisnoj povezanosti s Gospodinom. Za nju se traže snažne osobe, koje pokreće svetački žar” (VC 81).

“Samo su oni misionari u duhu i smislu svetoga Franje, koji izrastaju u izvorni franjevački oblik života.” Naglasak je na našim samostanskim bratstvima da ona postanu misionarske oaze, da oni koji u njih uđu, ne izađu isti, osobito ne lošiji, nego zapaljeni Bogom. A to je moguće samo ako smo mi na koljenima, ako nas vide kao klanjatelje, kao zajednicu koja svečano slavi Boga, a ne zajednicu koja se glođe! Franjevačka evangelizacija jest svjedočenje učovječenoga Boga u svim područjima svijeta.

Sv. Pavao upotrebljava pojam “koinonia” za zajednicu u koju se svratio Sin Božji i koju on preoblikuje u zajedništvo. Kad bi se zajedništvo u Duhu, u smislu koinone, moglo oblikovati bez Isusa Krista, tada bi Isusov dolazak bio suvišan. Isus je onaj koji oblikuje zajedništvo. Stoga se trebamo lišiti iluzije o nekom zajedništvu bez snažne Isusove prisutnosti među nama. Jedino nas Isusov Duh može preobraziti u zajednicu.

“Kad su ljudi vidjeli braću, opisivali su ih kao Božje ljude, s iskrenim uzajamnim poštovanjem, vesela lica, pune ljubavi i dobrote.” (usp. 1Čel 38; AP 25). Evo tajne kako se privlače nova duhovna zvanja. “Čitav je njihov život svjedočio Evanđelje. Oni nisu samo vjerovali i propovijedali, nego su u svome životu i s narodom činili iskustvenim vrijednosti Evanđelja. Ako mi danas uistinu želimo evangelizirati, mora narod najprije u nama prepoznati ove vrijednosti, koje su u životu prve braće bile tako upadne.” (Bahaia, br. 22).

¹⁵ RED FRANJEVACA KONVENTUALACA, *Direktorij za misije*, Rim 2009.-Zagreb 2011., br. 12.

¹⁶ RED FRANJEVACA KONVENTUALACA, *Direktorij za misije*, Rim 2009.-Zagreb 2011., br. 10.

Misionarski poziv izvire iz snažne zahvaćenosti pojedinca Bogom koji čezne s drugima podijeliti vlastito iskustvo Božje ljubavi. Misionarski poziv javlja se unutar zajednice koja moli i živi franjevački identitet. Zato: "Nikada pojedinca ne smije posao ni misionarsko zalaganje toliko zaokupiti da postane nemoguć zajednički život." Kao što niti zajednica ne smije sputavati misionarsko poslanje koje Bogu budi u pojedincu.

Pučke misije i nova evangelizacija

U svojoj Oporuci Franjo svoj život dijeli na dve faze: život "u grijesima" i život "u pokori". Drugu fazu doživljava kao odlučujuću alternativu životu koji je ranije živio. Iako je Asiz bio snažno obilježen crkvama, kapelicama, svećenicima, bogoslužjima, ipak većina stanovnika misli samo na sebe, vlastitu korist. Je li danas u Hrvatskoj situacija išta bolja?!

Necemo svi otici u misije u druge zemlje, ali svi moramo postati misionari u vlastitoj zemlji i župi. Riječ je o pučkim misijama i novoj evangelizaciji. Nova evangelizacija ne odnosi se na to da se propovijedanjem Evangela obuhvate uvijek nove skupine naroda, nego je njezin cilj da se snagom Evangela preoblikuju prosudbeni kriteriji, određene vrijednosti, načini mišljenja, izvori inspiracije i životni modeli ljudi, što sve stoji u oporbi prema Božjem spasenjskom planu. Da se ne zadowoljimo župskim servisiranjem, nego pokušamo doprijeti i do župljana koji su na rubu župnoga zajedništva, ili su u crkvama samo "godišnjaci". Makar smo na ovom području u prednosti u odnosu na dijecezanski kler tom se prednošću, razvidno je, slabo koristimo.

Profetizam posvećenog života

Crkva je postojala bez franjevaca a nastavit će postojati ako franjevaca i nestane. Franjevaštvo je jedna od karizmi, darova Duha Svetoga Crkvi. Zato je važno Crkvu obogatiti vlastitom karizmom, osluškujući bilo Crkve ("Sentire cum Ecclesia"). Štoviše, franjevaštvo se mora odlikovati proročkom karizmom koja se rađa u najprisnijem prijateljstvu s Bogom: "Prorok osjeća kako mu u srcu

gori strast za Božju svetost i, prihvativši u dijalogu molitve njegovu riječ, proglašava je životom, govorom i postupcima, pretvarajući se u Božjeg glasnogovornika protiv zla i grijeha." (VC br. 84). Prije nogo što prorok otvori usta on propovijeda svojim životom. Prorok se pokazuje kao onaj koji smeta i uvijek nailazi na otpor budući da stavlja u pitanje postojeće odnose moći koje sprečavaju život i ne služe ljudima. Proroci su uvijek bili neugodni i izloženi svim vrstama prezira, sve do progona i gubitka vlastitoga života. "Budemo li uživali dobrohotnost moćnih i utjecajnih u Crkvi i društvu, moramo se upitati nismo li zanemarili ili izdali svoju proročku zadaću." Naš oblik života morao bi biti prosvjed protiv osrednjosti i zatajivanja osoba i struktura.

Godine 1927. isusovac Peter Lippert napisao je da franjevaštvo danas više nego nekoć mora odražavati očekivanja našeg vremena. On smatra da su ideali u Pravilu sv. Benedikta i sv. Dominika iscrpljeni u svojim unutarnjim potencijalima. Ono temeljito novo, što upravo danas tako mnoge duše na mnogo mjesta traže, nalazi se na sasvim drugom kolosijeku, koji je izvorno Franjin ideal: "Ako Bog svojoj Crkvi bude jednom darovao red budućnosti, prema kojemu već danas mnogi od naših najboljih ljudi čeznutljivo gledaju, tada će on sigurno nositi obilježje Franjine duše."

Mi franjevci moramo biti osjetljivi za djelovanje Duha Svetoga unutar i izvan Crkve. Pozvani smo prihvatiti sve one koje nije dotaklo Evangelo, kao i one koji se ne osjećaju zahvaćenima tradicionalnim navještanjem Evangela. **Franjevački pokret stoji u Crkvi, ali ne na strani onih koji uvijek idu prokrčenim stazama ili se drže samo onoga što je već iskušano.**

Nekoliko suvremenih primjera proročkog djelovanja mogli bi biti slijedeći:

- U Brazilu se kardinal Lorscheider popeo na krov jedne siromašne kolibe, koju je po volji bogatoga posjednika pod policijskom zaštitom trebalo srušiti. Htio je naglasiti pravo siromaha;
- U USA su braća Berrigan napalmom spalili pozive za vojsku da bi žigosali napalmski rat u Vijetnamu;

- p. Antun Cvek, isusovac, svojom brigom za siromašne u gradu živi stvarni franjevački ideal;
- vlč. Dragutin Goričanec posvetio se radu s invalidima i spašavanju prostitutki;
- p. Marko Glogović posvetio se služenju nezbrinutim majkama i njihovoj djeci u borbi protiv pobačaja;
- u Australiji naš subrat Dominik Levak više puta privođen je u zatvor zbog javnog protesta pred klinikama za pobačaj;
- Isusovci su se prvi istakli u brizi za izbjeglice...

Drugi vatikanski sabor

Isusovac Mario von Galli u svojoj knjizi *Življena budućnost* tvrdi da je Franjo Asiški bio i potajna tema Drugog vatikanskog sabora i da se Crkva okreće na put sv. Franje. Svijet je Crkvi uputio izazov. Ona se nakon Koncila želi uputiti u novu zemlju. Da bi to mogla, njoj su potrebni izviđači, ljudi koji vole izazov opasnosti, pustolovinu, eksperiment, potrebna joj je izvidnica kojoj se ona može priključiti i slijediti je. To je proročko poslanje povlastica osobito redovnika, ili bi trebala postati.

Papa Franjo

Sv. Franjo odlazi iz jednog posve određenog svijeta koji je obilježen bezdušnošću i zbog toga neprestano proizvodi gubavce. On spoznaje da je Asiz "kultura nemilosrđa", da društveni sustav, u kojem je odrastao, ne stoji na tlu Evangelijsa. Kao alternativu on započinje "kulturu milosrđa". Nastanjuje se u jednom drugom svijetu čija je glavna značajka milosrđe i koji zbog toga odbačene vraća u središte. Sv. Franjo sanja o svijetu koji dokida granice svake vrste i koji doživljava iskustvo Boga u takvoj mjeri kakva se događa u susretu, zagrlijaju, poljupcu. Isusovac Jorge Mario Bergoglio, koji je uzeo ime Franje Asiškoga, u našem svecu prepoznaje one vrijednosti koje su u suvremenoj Crkvi u deficitu. U našem Šestogodišnjem planu čitamo: "Papa Franjo kao da nas, odabirom svo-

ga imena, uzorom autoriteta koji proizlazi iz njegovih riječi i postupaka, metodom naviještanja 'Radosne vijesti', koja je pri povjedna, bitna, iskustvena te svjedočka, upravo poziva na obnovljeno usvajanje naše, franjevačke, paradigm života i naviještanja Evanđelja danas."¹⁷ Ne bih želio da površno predemo preko ovih riječi. Crkva i svijet vape za našom karizmom a mi je ni sami nismo otkrili u dovoljnoj mjeri da njome možemo podići revoluciju.

Početna i trajna formacija

Ažuriranje (ili posuvremenjenje) ključni je pojam svih suvremenih tehnoloških dostignuća i programa. Trebamo se oslobođiti mita da je moguće u novicijatu i u fazi početne formacije steći korpus recepata i školskih sadržaja, koji sadrže sve što je potrebno za oblikovanje vlastitoga života ili za apostolsko djelovanje. Između stečenog obrazovanja u početnoj formaciji i vremena u kojemu živimo zjapi sve veći ponor. Kongres ("Malati 1982") naglasio je da tradicionalno obrazovanje nije dostatno da bi čovjek bio dorastao današnjim problemima. Obrazovanje ne pripada samo jednoj kratkoj životnoj fazi, nego je tako sržno povezano sa životom, da svi ostaju učenicima dokle god žive. Vrtoglave promjene u svijetu zahtijevaju od nas stalno učenje, jer naslijedeni obrasci nedostatni su za stalni proces učenja i trajnu formaciju. Sv. Franjo je do kraja života bio spremjan učiti od najmlađeg novaka.

Svoje obraćenje sv. Franjo veže uz jedno konkretno iskustvo, on susreće socijalnu bijedu svoga vremena, u licu jednog gubavca. On se školovao u susretu s gubavcima. Čemu se onda čuditi da su prva braća morala provesti novicijat u jednoj nastambi za gubavce (usp. LP 9; 1Čel 39): "Htio je da se obrazovanje u prvoj liniji događa u nastambama za gubavce a ne na visokim školama" (AP9). Franjevačka bi se formacija morala i danas događati u tom istom duhu, u duhu služenja bolesnicima od AIDS-a, beskućnicima, djeci ulice, ovisnicima o drogi i drugim ljudima na periferiji našeg društva, što papa Franjo neumorno ponavlja.

¹⁷ RED FRANJEVACA KONVENTUALACA, *Živjeti Evanđelje. Šestogodišnji plan 2013.-2019.*, Rim 2013., str. 9.

Siromasi su istinski učitelji. Nijedan sveučilišni profesor, nijedna knjiga, nijedno visoko znanje ne dostiže onu dubinu u kojoj čovjek počinje postajati čovjekom. Poznato nam je pismo sv. Franje sv. Antunu kojim dopušta studij braći ali da ne bude na štetu duhovnog života. Smatrao je da teološko obrazovanje najprije treba služiti vlastitome obraćenju a tek onda naviještanju. Protivio se stjecanju znanja koje nije služilo navedenoj svrzi: "Ima ih tako mnogo, koji bi se znanjem htjeli uzdignuti (postići povlašteni status u zajednici), tako da su blaženi oni koji se toga za ljubav Božju odriču" (prema LP 104). Čak je i sv. Grgur Veliki prednost davao siromasima: "Siromasi su naši učitelji, ponizni su naši učenjaci." Samo siromasi otkrivaju ovu dubinu. Ovaj izričaj mora biti posebno drag franjevcima i franjevkama jer su Franjo i Klara ostvarili upravo ovo iskustvo. Sv. Bonaventura upozorava: "Mnogo znati a ništa ne okušati, kakva korist od toga?" Slično i sv. Ignacije Lojolski: "Neće veliko znanje nasititi dušu, nego kušanje stvari." Zbog toga franjevačko obrazovanje može biti istinsko samo onda kad se događa u kontekstu siromaha, a to znači da naši klerici, koji se nalaze u procesu formacije, moraju znati konkretno stupiti u odnos sa siromašnima u čemu su nas premašile sestre Majke Terezije koje, ističem, same služe siromahu, u svojim habitima.

Pučka kuhinja, ovo naglašavam, naš je prepoznatljivi brand ali i neiskorišteni potencijal za posetnu pa i trajnu formaciju. Jer učenje je i susret sa životnim iskustvom drugih. Samo knjiško znanje ne čini čovjeka mudrim. Mudar se postaje iskustvom. Crkva okrenuta siromasima ne može se zadovoljiti samo pružanjem materijalnog kruha siromasima, ponajmanje samo preko svojih profesionalnih zaposlenika, jer "ne živi čovjek samo o kruhu". Siromasima treba naša prisutnost, a namanjihova, kako bi se više okrenuli duhovnim motivima svoga poziva.

Treba nam, draga braćo, više otvorenosti Duhu Svetomu koji je dinamičan, a mi smo pretežno inertni. Zadovoljavamo se onim što smo baštinali od ranijih generacija ali mi moramo iznjedriti nove inicijative kojima ćemo odgovoriti na iza-zove današnjega vremena. A to, naravno, inkomo-dira!

Zato, smatram, ne treba nam se bojati napuštanja nekih prisutnosti, jer bez toga nam se nikada neće ruke oslobođiti za druge i bolje. Gospicko-senjski biskup Mile Bogović na zadnjem susretu provincijala i biskupa ponudio je redovnicima na Plitvičkim jezerima pastoralni centar, jer ga nema s kime osmisiliti. Prije nekoliko godina nudili su nam i Radio Mariju. To su samo neki primjeri. Pohnuta će biti samo više i boljih, ali se trebamo za njih otvoriti i odrediti koji su nam prioriteti.

Mladi iz mnogih zemalja žude za idealima. Izgleda da Franjo i Klara odgovaraju njihovom traženju a franjevačka obitelj trebala bi prednjačiti na ovom putu. Lozinke njihovog traženja nose predznak: siromaštva, mira, pravde, ekologije, bratsko-sestrinski odnosi među Crkvama (ekumenizam) i kulturama, međureligijski dijalog, itd.

Prije bitke

Prije ikakvog odlučivanja i valoriziranja naše prisutnosti potrebno je da se kao Kapitol odredimo s obzirom na naše prioritete. Što nam je uistinu najvažnije i za što nećemo žaliti izdvajati naj-vrsniju braću i slati ih na specijalizaciju, za što nam nikada ne smije uzmanjkatи kadra, dok ćemo ostalo vršiti preostalim snagama.

Naši prioriteti do sada uglavnom su određivani deklaratивно dok bi u praksi uzмicali pred konkretnim personalnim poteškoćama popunjavanja samostana. Umjesto da biramo smjer plovidbe i brzinu broda, mi smo do sada krpali brod kako ne bi potonuo. Smatram da je bolje imati manji i brži brod nego ogromnu grdosiju koja nam sve snage iscrpljuje u održavanje njegovog postrojenja. A u rukama ovog Kapitula je da se izjasni po tom pitanju.

(Molim vas da, najprije, na pozadini svoga fascikla pogledate aktualnu personalnu sliku stanja naše provincije čija kategorizacija, ako baš želimo biti sitničavi, nije bez mane, ali jest informativna. Prije kretanja u bilo kakvu bitku treba uzeti u obzir brojčano i borbeno stanje vojnika. Ne treba se ni podcjenjivati ni precjenjivati nego konstatirati: To smo mi i naše snage!)

POPIS FRATARANA PO DOBI

		20-30 GODINA	31-40 GODINA	41-50 GODINA	51-60 GODINA	61-70 GODINA	71-80 GODINA	71-100 GODINA
1.	FRA ZVONIMIR ZLODI	1923.	93					
2.	FRA BERNARDIN FILINIĆ	1937.	79					
3.	FRA ALOJZIJE LITRIĆ	1937.	79					
4.	FRA DAMJAN GLAVAŠ	1937.	79					
5.	FRA ANĐEJKO SESAR	1937.	79					
6.	FRA LJUDEVIT MARAČIĆ	1938.	78					
7.	FRA TEOFIL MAJIĆ	1938.	78					
8.	FRA MAKSIMILIJAN HERCEG	1939.	77					
9.	FRA AUGUSTIN KORDIĆ	1939.	77					
10.	FRA NIKOLA ROŠČIĆ	1940.	76					
11.	FRA STANKO MIJIĆ	1940.	76					
12.	FRA JOSIP PRISELAC	1940.	76					
13.	FRA GRACIJAN GAŠPEROV	1941.	75					
14.	FRA FERDINAND ĆAVAR	1941.	75					
15.	FRA KRISTOFOR ČORIĆ	1943.	73					
16.	FRA AMBROZ KNEŽIĆ	1944.	72					
17.	FRA ĐURO CRELJAK	1944.	72					
18.	FRA JERONIM VUJIĆ	1945.	71					
19.	FRA IVAN RADELJAK	1945.	71					
20.	FRA ALOJZIJE MIKIĆ	1946.	70					
21.	FRA PERO DŽIDA	1946.	70					
22.	FRA ĐURO VURADIN	1948.	68					
23.	FRA PAŠKO MANDURIĆ	1948.	68					
24.	FRA MARTIN DRETVIĆ	1950.	66					
25.	FRA NIKICA BATISTA	1950.	66					
26.	FRA FILIP MUSA	1952.	64					
27.	FRA ILIJA MIŠKIĆ	1953.	63					
28.	FRA TOMISLAV MRKONJIĆ	1954.	62					
29.	FRA PERO ŠESTAK	1957.	59					
30.	FRA MIROSLAV ŠTUBAN	1957.	59					
31.	FRA IVAN KOVAČEVIĆ	1958.	58					
32.	FRA ŽARKO MULA	1958.	58					
33.	FRA ĐURO HONTIĆ	1959.	57					
34.	FRA STJEPAN LONČAR	1961.	55					
35.	FRA IVAN KARLIĆ	1962.	54					
36.	FRA MARTIN JAKOVIĆ	1964.	52					
37.	FRA TOMISLAV CVETKO	1964.	52					
38.	FRA PERO KELAVA	1965.	51					
39.	FRA MILJENKO HONTIĆ	1965.	51					
40.	FRA ZDRAVKO TUBA	1965.	51					
41.	FRA ŽARKO RELOTA	1966.	50					
42.	FRA MARKO VRDOLJAK	1967.	49					
43.	FRA KRUNOSLAV KEMIĆ	1967.	49					
44.	FRA JOSIP BLAŽEVIĆ	1969.	47					
45.	FRA IVAN BRADARIĆ	1969.	47					
46.	FRA VITOMIR GLAVAŠ	1972.	44					
47.	FRA NIKOLA ROŽANKOVIĆ	1974.	42					
48.	FRA TOMISLAV GLAVNIK	1975.	41					
49.	FRA IGOR HORVAT	1977.	39					
50.	FRA NIKOLA ŠANTEK	1979.	37					
51.	FRA ROKO BEDALOV	1980.	36					
52.	FRA STJEPAN BRČINA	1981.	35					
53.	FRA IVAN PENAVA	1982.	34					
54.	FRA MICHAEL PAVIĆ	1982.	34					
55.	FRA VLADIMIR VIDOVIĆ	1982.	34					
56.	FRA MATIJA ANTUN MANDIĆ	1983.	33					
57.	FRA ZLATKO VLAHEK	1985.	31					
58.	FRA ŽELJKO KLARIĆ	1986.	30					
59.	FRA JOSIP PETONJIĆ	1987.	29					
60.	FRA FILIP PUŠIĆ	1989.	27					
61.	FRA MILAN GELO	1989.	27					
62.	FRA JOSIP IVANOVIĆ	1990.	26					
63.	FRA IVAN LOTAR	1990.	26					

63
FRATARA
UKUPNO

71-100 GODINA

19
FRATARA
IZNAD 70
GODINA

61-70 GODINA

9
FRATARA
61-70
GODINA

51-60 GODINA

12
FRATARA
51-60
GODINA

41-50 GODINA

9
FRATARA
31-40
GODINA

20-30 GODINA

6
FRATARA
20-30
GODINA

POPIS FRATARANA PO KATEGORIJAMA

	U INOZEMSTVU	NE MISE (JAVNO)	RESPEKTABILNA DOB	MOBILNI ZA SVE SLUŽBE
1.	FRA KRISTOFOR ČORIĆ (LACKAWANNA)			
2.	FRA STJEPAN LONČAR (GARY)			
3.	FRA PAŠKO MANDURIĆ (WÜRZBURG)			
4.	FRA PERO ŠESTAK (NEUMÜNSTER)			
5.	FRA IVAN KOVAČEVIĆ (HANAU)			
6.	FRA VLADIMIR VIDOVIĆ (WELLAND)			
7.	FRA TOMISLAV MRKONJIĆ (RIM)			
8.	FRA MILJENKO HONTIĆ (RIM)			
9.	FRA NIKOLA ROŽANKOVIĆ (PADOVA)			
10.	FRA IGOR HORVAT (VATIKAN)			
11.	FRA STJEPAN BRČINA (RIM)			
12.	FRA ZLATKO VLAHEK (RIM)			
13.	FRA JOSIP PETONJIĆ (RIM)			
14.	FRA IVAN KARLIĆ (PROFESOR)			
15.	FRA ZVONIMIR ZLODI (DOB)			
16.	FRA ALOJZIJE LITRIĆ (BOLEST)			
17.	FRA TEOFIL MAJIĆ (BOLEST)			
18.	FRA MAKSIMILIJAN HERCEG (BOLEST)			
19.	FRA JOSIP PRISELAC (RED. BRAT)			
20.	FRA ĐURO CRELJAK (RED. BRAT)			
21.	FRA MARKO VRDOLJAK (BOLEST)			
22.	FRA MILAN GELO (ĐAKON)			
23.	FRA JOSIP IVANOVIC (ĐAKON)			
24.	FRA IVAN LOTAR (SVEČ. ZAVJETI)			
25.	FRA BERNARDIN FILINIĆ			
26.	FRA DAMJAN GLAVAŠ			
27.	FRA ANĐEJKO SESAR			
28.	FRA LJUDEVIT MARAČIĆ			
29.	FRA AUGUSTIN KORDIĆ			
30.	FRA NIKOLA ROŠČIĆ			
31.	FRA STANKO MIJIĆ			
32.	FRA GRACIJAN GAŠPEROV			
33.	FRA FERDINAND ĆAVAR			
34.	FRA AMBROZ KNEŽIĆ			
35.	FRA JERONIM VUJIĆ			
36.	FRA IVAN RADELJAK			

36
FRATARA
ZAUZETO

57,1%

13
FRATARA
U
INOZEMSTVU

1
FRATAR
PROFESOR

10
FRATARA
NE MISE
(JAVNO)

27
FRATARA
MOBILNO

42,9%

MJEDUDNI POPUT OCA

Provincijski prioriteti

Najprije si postavimo jedno skandalozno pitanje: Trebaju li uopće franjevci konventualci Crkvi u Hrvata? Može li Crkva u Hrvata živjeti bez franjevaca konventualaca? Ili, čime franjevci konventualci mogu obogatiti Crkvu u Hrvata kao svojim vlastitim brandom, doprinosom vlastite karizme, različite od svih drugih redovnika? Ako se ni po čemu ne razlikujemo od drugih, ako nemamo ništa vlastito i prepoznatljivo za ponuditi, onda smo zamjenjivi i Crkvi nismo neophodni. Treba zaštiti endemske vrste! Pitam: ako nestanemo, što će izgubiti biskupije? Biskupi žale zbog dobrih pastoralnih radnika, ali dobri pastoralni radnici mogu biti i sve druge redovničke zajednice. Što je naš *specificum*? Naš *brand*?

1. OPREDJELJENJE ZA SIROMAŠNE

Piše Toma Čelano: "Nas moraju primjeri siromaštva Božjega Sina više obvezivati nego druge redovnike." (2Čel 61). Papa Franjo nas odabirom svoga imena izaziva, a riječima poziva, da izađemo na periferije, da se radikalno opredijelimo za siromašne, siromasi među siromasima! Isus i njegovi učenici putuju kao proročka skupina zemljom da bi siromasima navijestili radosnu vijest, i to tako da sami dijele sudbinu siromaha. Mi smo, međutim, podlegli potrošačkom mentalitetu komifornog života, od odijevanja i mobitela do auta. Previše smo se izolirali od siromaha. Društvo poznatih i uglednih ugodnije nam je i korisnije. Na listi dobrotvora nalaze se oni od kojih imamo koristi i protekcije. Svijet sasvim drugačije izgleda iz kuta siromaha. Stoga naš zavjet siromaštva dobit će pravo značenje kada postanemo braća siromasima, svoji među svojima. Moralnim propisima smo dali veću važnost od siromaha. Na dan suda Isus nije rekao da će ljude suditi po tome jesu li ili nisu isli na misu, ili živjeli nevjenčano, nego je rekao: "Tada će kralj reći onima zdesna 'Dođite, blagoslovljeni Oca mojega! Primite u baštinu Kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta! Jer ogladnjeh i dadoste mi jesti; ožednjeh i napojjiste me; stranac bijah i primiste me; gol i zaognuste me; oboljeh i pohodiste me; u tamnici bijah i dođoste k meni.'" (Mt 25,34-36).

“Zatim će reći i onima slijeva: ‘Odlazite od mene, prokleti, u oganj vječni, pripravljen đavlu i andelima njegovim! Jer ogladnjeh i ne dadoste mi jesti; ožednjeh i ne dadoste mi piti; stranac bijah i ne primiste me; gol i ne zaogrnušte me; bolestan i u tamnici i ne pohodiste me!’” (Mt 25,41-43)

Istinsko se bogoslužje iskazuje u služenju siromašnima i zauzimanju za njihova prava. Karitas i pučka kuhinja nisu samo mjesto dijeljenja kruha, trebaju postati i mjesto dijeljenja radosne vijesti, evanđelja, trebaju postati mjesto naše trajne formacije, konkretnog služenja siromasima, dio našeg identiteta. To ne može biti posao jednog brata nego naša zajednička želja da se približimo Kristu prerušenom u siromahu. To mora postati prioritet svakog franjevca. Sestre Majke Terezije su preuzele franjevačku karizmu od koje smo se mi udaljili.

2. APOSTOLAT SVETIŠTA

Prema nekim prognozama, teritorijalne župe u budućnosti izgubit će svoj današnji identitet a središta duhovnog okupljanja preusmjerit će se na svetišta, koja nude više sadržaja, bogatiji duhovni repertoar, veću dinamiku i bolji izbor. Zato se treba pozicionirati na vrijeme. Župe će zadržati funkciju servisiranja ali one ne mogu ponuditi ona bogatstva sadržaja koja mogu ponuditi svetišta i hodočasnički itinerari. U svetišta ljudi ne trebaš povlačiti za rukav da dođu, oni su došli samoinicijativno, potaknuti Duhom, a na nama je da im ponudimo kvalitetne duhovne sadržaje. A za to nam trebaju dobro formirani i ospozobljeni ljudi, ljudi duha i intelekta, spremni ispovijedati i adorirati, držati duhovne obnove, duhovne vježbe, kojima neće biti problem svaki dan propovijedati, primati na razgovor, savjetovati, iscjeljivati. Naša provincija treba razviti strategiju postojećih svetišta i ponuditi kvalitetne sadržaje. To mora biti naš prioritet.

3. MISIJSKA DJELATNOST

Osobitu ulogu u našem svagdašnjem životu mora igrati *Lectio divina*, jer je Evanđelje najvažnija knjiga obrazovanja, pri čemu prednost treba dati zajedničkom čitanju Riječi Božje ispred indi-

vidualnog, jer je Evandelje knjiga Crkve, zajedničce vjernika: "Veliku vrijednost ima zajedničarsko razmatranje Biblije" (VC 94). Važno je radosnu vijest otkrivati zajednički, pri čemu će se ljudska iskustva ulijevati u zajednički trud da bi se shvatilo Pismo. Upravo su različita iskustva u vjeri ključ za razumijevanje biblijske poruke i buđenja misijskog žara: "**Franjo živi svoju misiju kao posljednicu velike 'revnosti spram Boga'**, jer je Bog u njegovu životu sve, te želi klicati svijetu kako 'ne-ma drugoga Stvoritelja, Otkupitelja, Spasitelja, doli Gospodina našega Isusa Krista'" (FF 70). Po-slanje franjevaca svoje korijene ima u kontem-placiji, u živome i osobnome susretu s Gospodi-nom, u slušanju 'jedine Riječi koja spašava'¹⁸.

Želja mi je da misijska i misionarska svijest sazrije u svakome od nas, svakome članu naše provincije, baš kroz *Lectio divina*. **Prije nego će misionar postati nositelj Božje Riječi, Riječ Božja mora nositi misionara.** I to je, po meni, i najveći doprinos našeg sudjelovanja na ovom Izvanrednom provincijском kapitulu i razmišljanju o misijama, *ad extra* i *ad intra*, i novoj evangelizaciji. Dati se nositi Riječju Božjom. Više se otvoriti poticajima Duha Svetoga. Više se baviti Riječju Božjom, nju kontemplirati, njome se hraniti, njoj dopustiti da nas oblikuje. Misijska djelatnost plod je zahvaćenosti Bogom, manifestirala se ona kroz novu evangelizaciju, ekumenizam, međureligijski dijalog, kršćansko kazalište, pučke misije ili odlazak u daleke zemlje. Ali misijsko poslanje je nerastavljeni dio našeg identiteta, nas franjevaca, ma gdje bili, i ma što radili, radi čega misije spadaju u naše prioritete, franjevački DNK.

4. KOLBEOVA BAŠTINA

Sve gore navedene prioritete, i još i više, susrećemo sabrane u Kolbeovoj baštini. Riječ je o fra-njevcu konventualcu čija žrtva ostavlja bez daha i druge religije, čak i ateiste. Kolbeova godina je pri-goda da o njemu više progovorimo i integriramo ga u sadržaje nove evangelizacije, bilo kao prim-jer žrtve koju je podnio da bi sačuvao obitelj, bilo kao primjer uprisutnjenja Krista koji je umro za

¹⁸ RED FRANJEVACA KONVENTUALACA, *Direktorij za misije*, Rim 2009.-Zagreb 2011., br. 4.

svakoga od nas. Njegova ljubav prema Bezgrešnoj i Vojska Bezgrešne naša je povlastica koju trebamo njegovati i dalje promicati. To mora biti naš prioritet. A predstojeće obilježavanje 100 godina Vojske Bezgrešne sve nas mora pokrenuti da snažnije podmetnemo leđa u mobiliziranju članova ove katoličke udruge i njezinih ciljeva.

5. IZDAVAČKA DJELATNOST

Izdavačka kuća Veritas sa svojom tradicijom dugom preko 50 godina prepoznatljivi je brand naše provincije i nerastavljiva od Kolbeovog apostolata iako od svojih početaka u znaku sv. Antuna Padovanskog. Zrelo je vrijeme da se Veritas snažnije eksponira na hrvatskom sajmu drugih izdavača ali mu nedostaje stručni kadar i ljudski potencijal koji će to i realizirati. To smatram provincijskim prioritetom.

6. QFS I FRAMA

Već sam podosta rekao o Trećem redu pa mu samo želim pridodati još i FRAMA-u. Riječ je o pokretima kojima treba pomoći da izadu iz "po-božnih udruga" i postanu nositelji franjevačkog apostolata u svijetu koji je trenutno naklonjen franjevačkoj karizmi. OFS i FRAMA su udovi našeg tijela i naša osjetna potpora im ne smije izostati. U svim samostanima treba im dati prioritet pred svim drugim katoličkim udrugama koje ne treba trnuti, samo razboriti balansirati.

7. PROMOCIJA ZVANJA

Makar kronološki na posljednjem mjestu, bribačko je novih i postojećih duhovnih zvanja provincijski je prioritet. Uz susrete ministranata u župama i samostanima, kojima treba posvetiti prvorazrednu važnost, provincijske susrete ministranata, susrete mladih u župama, i provincijske susrete mladih, Dane otvorenih vrata klerikata, duhovne vježbe za ministrante u Zagrebu, Franjevačke duhovne vježbe za mlade u Cresu, treba neprestano moliti Gospodara žetve da pošalje radnike u žetu svoju. Svi bi samostani trebali imati trajno Otvorena vrata za mladiće koji pokazuju sklonost dub-

ljem duhovnom životu, da mogu zajedno s našim samostanskim bratstvima sudjelovati u molitvi, barem ponekad i u obrocima i rekreaciji, jer se može zavoljeti samo ono što se bolje upozna. "Naj-istinskiji način pomaganja djelovanja Duha bit će velikodušno uložiti najbolje snage u djelatnost oko zvanja, posebice primjereno se posvećujući pastoralu mladih." (VC 64). To smatram našim prioritetom.

Smjernice za raspravu

Ako sam još što propustio, dragi kapitularci, vi me dopunite. U raspravi oko samostana u kojima ćemo se zadržati i onih iz kojih ćemo se povući, želio bih da se vodimo prema provincijskim prioritetima koje sam upravo predstavio. Ma koliko predmet naše rasprave bio užaren, iskrena mi je želja da naša rasprava protekne u milosrdju Božjem i međusobnom respektu koji priliči Bogu posvećenim osobama koje ne traže sebe ni svoje, nego Božje i kako ugoditi Gospodinu svjesni da se naš doprinos izgradnji Crkve i čovječanstva sastoji u svjedočenju životom, izgradnji žive Crkve, a ne popravljanju i održavanju kamenih građevina i muzeja. "Franjo, idi i popravi moju kuću, koja se, kao što vidiš, ruši!" (2Čel 10).

Najgora opcija bila bi da se ne maknemo s mrtve točke. Nadam se da smo dovoljno razboriti i odrasli da možemo prebroditi vlastite emocije i sagledati opće dobro naše provincije. Postoje četiri potpuno neovisna prijedloga koja ćemo najprije predstaviti, potom o njima raspravljati, i na kraju glasovati o propozicijama.

Prvi prijedlog iznijedrio je provincijski Definitorij i predstaviti će ga moja malenkost.

Drugi je iznjedrila anketa koju ste svi dobili a većina se u nju i uključila a predstaviti će ga Tajnik provincije fra Nikola Šantek.

Treći i četvrti prijedlog iznjedrile su dva potpuno neovisna radna tijela, dvije Komisije "ad hoc", na čisto fenomenološkim i zdravorazumskim (znanstvenim) osnovama, na temelju demografskih istraživanja koja je po našoj narudžbi za ovu prigodu proveo prof.dr.sc. Andđelko Akrap te

ostalim podacima dostupnima Tajništvu provincije. U sastavu prve Komisije "ad hoc", pod vodstvom fra Ivana Karlića, koji će predstaviti rezultate, bili su: fra Vitomir Glavaš, fra Martin Jakić, fra Roko Bedalov, fra Željko Klarić. U sastavu druge Komisije "ad hoc" na čelu s fra Žarkom Relotom, koji će i predstaviti rezultate, bili su fra Damjan Glavaš, fra Krunoslav Kemić i fra Ivan Bradarić.

PRIJEDLOG PROVINCIALSKOG DEFINITORIJA – POVLAČENJE

1. BIJENIK - Sv. Maksimilijan Kolbe
  2. PULA – Sv. Ivan Krstitelj
  3. VINKOVCI – Bezgrešno Srce Marijino

Načelo pri odlučivanju: Povući se s jednog mesta iz gradova u kojima imamo dvije prisutnosti, imajući pri tom pred očima provincijske prioritete.

Imajući u vidu ranije nabrojene provincijske prioritete Definitorij se složio oko toga da nam je prisutnost u svakome mjestu važna. Stoga je iznjedrio prijedlog da se povučemo s jednog mjeseta iz gradova u kojima imamo dvije prisutnosti. Smatramo da bi snažnijom prisutnošću u samo jednom samostanu bili plodonosniji i mogli se bolje posvetiti našem apostolatu.

PROVINCIJALOV POZDRAV KARDINA- LU BOZANIĆU

(CRKVA SV. ANTUNA PADOVANSKOG,
ZAGREB, 12. TRAVNJA 2016.)

Uzoriti Gospodine Kardinale,

osobita mi je čast, i radost, pozdraviti Vas ispred ovolikog mnoštva štovatelja sv. Antuna Padovanskog, okupljenog oko Sveca cijelog svijeta, kao i u ime dosad nezabilježenog broja naše braće, članova Hrvatske provincije sv. Jeronima franevaca konventualaca, okupljenih na istome mje-

stu, sabranih na Izvanrednom provincijskom kapitulu pod geslom: "Misije i nova evangelizacija".

Pozdravljam istovremeno i **fra Miljenka Honića**, generalnog asistenta, koji među nama upisutnuje osobu generalnog ministra.

Na današnji dan naša Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca broji sveukupno 63 svečano zavjetovana brata, na kapitulu nisu nazočna tek osmorica, i to zbog bolesti ili dobi. Od toga smo u Hrvatskoj 50-orica, razmješteni u 12 samostana u deset hrvatskih gradova (Cres, Molve, Novi Marof, Pula, Sisak, Split, Šibenik, Vinkovci, Vis i Zagreb). Jedan je član na službi u Kanadi (Welland), dvojica u Americi (Lakawanna i Gary). Trojica su u Njemačkoj (Neumünster, Würzburg i Hanau), a u Italiji su sedmorica (Padova, Rim i Vatikan).

+++

Današnja čitanja koja smo slušali (i riječ koju ste nam uputili) svjedoče o suprotstavljanju svijeta Božjoj Riječi, suprotstavljanju koje je svoju kulminaciju doseglo u smrti Isusovoj, potom Stjepanovoj, i proteže se do dana današnjega, jačim ili slabijim intenzitetom, preko mučeničke smrti našega dragoga blaženika, kardinala Alojzija Stepinca, za čiju što skoriju kanonizaciju molimo, sv. Maksimilijana Kolbea, od čije mučeničke smrti u Auschwitzu ove godine obilježavamo punih 75 godina, pa preko dvojice posljednjih blaženika iz Reda Manje braće konventualaca, poljske provincije, beatificiranih prošle godine, fra Miguela Tomašeka i fra Zbignjeva Strzalkovskog, ubijenih 1991. godine od strane pripadnika maoističkog pokreta "Prosvijetljeni put".

Progoni kršćana diljem svijeta ni danas ne menjavaju, unatoč deklaracijama o ljudskim pravima i vjerskim slobodama. Nikada nije bilo moderno ni popularno biti kršćanin, o čemu svjedoči i sam život sv. Antuna Padovanskog. Biti kršćanin znači biti Isusov bez kompromisa, i svjedočiti za Isusa bez straha, pa i uz cijenu proljevanja krvi, za svjedočanstvo onima koji ne vjeruju.

Poziv Crkve na novu evangelizaciju nije ostavio ravnodušnima ni nas franjevce konventualce. Sabrali smo se na ovom Izvanrednom provincij-

skom kapitulu u slavlju, molitvi i razmišljanju o vlastitom identitetu, prioritetima, i načinu kako svojom karizmom, kao franjevci konventualci, zaузетије pridonositi misijama i novoj evangelizaciji. U tu svrhu, među provincijske prioritete, uvrstili smo i otvaranje jedne misijske kuće u Danskoj, za što smo se odlučili i po cijenu povlačenja iz nekih drugih samostana i župa u Hrvatskoj, jer misijski žar koji je gonio sv. Franju da Evandjele pronese cijelim svijetom i od nas zahtijeva da se otvorimo potrebama cijele Crkve, prepoznatljivije posvetimo apostolatu franjevačke karizme i otvorimo novim izazovima, postanemo izvidnica, umjesto hodanja utrtim i izbrazdanim stazama.

Vaša prisutnost među nama, **uzoriti Gospodine Kardinale**, kao našeg Pastira, za nas je ohrabrenje i poticaj da i dalje njegujemo neraskidivo zajedništvo s mjesnom Crkvom kojoj želimo ostati odani i vjerni. Na području Vaše Nadbiskupije prisutni smo skoro 100 godina, a ponosni smo što je svetište i glavni oltar ove crkve sv. Antuna Padovanskog 12. rujna 1943. godine blagoslovio upravo blaženi Alojzije Stepinac.

Godina Božjeg milosrđa, ovih dana skoro pa i opipljiva među nama po prisutnosti relikvija tijela sv. Leopolda Mandića u Zagrebu, sveca "razmetljivog" Božjim milosrđem osobito u sakramantu isповijedi, i naša srca ispunjava radošću što smo dio jedne Crkve, i svete, i katoličke, i apostolske, koja Božjim milosrđem želi dotaknuti i iscijeliti svakog grešnika. I sami želimo poslužiti istom Božjem milosrđu koje je zahvatilo sv. Franju te išao ulicama Asiza i plačući vikao: "Ljubav nije ljubljena".

Preostaje mi, na kraju, **uzoriti Gospodine Kardinale**, iskreno i od srca zahvaliti Vam, u svoje ime, kao i u ime ovdje nazočne subraće i puka, na Vašoj večerašnjoj prisutnosti, što ste nam predstavili ovu svečanu svetu misu, s nama lomili Riječ i Kruh života, te u znak naše odanosti i zahvalnosti, kao mali spomen na ovaj susret, za nas franjevce konventualce uistinu jedinstven, darovati Vam ovu sliku Milosrdnog Isusa, moleći na kraju Vaš očinski blagoslov uz preporuku u Vaše molitve. Hvala Vam!

PROPOVIJED PROVINCIJALNOG MINISTRA NA KRAJU IZVANREDNOG PROVINCIIJSKOG KAPITULA

(LUŽNICA, 13. TRAVNJA 2016.)

Milosrdnom i Svemogućem Bogu upućujem pohvale i zahvalnost za ovaj veličanstveni susret u okviru Izvanrednog provincijskog kapitula na kojemu smo se, po prvi puta, okupili skoro cijela Provincija.

Pozdravljam našu subraću iz Slovenije na čelu s provincijalnim ministrom fra Milanom Kosom, okupljene na tradicionalnom godišnjem srećanju naših dviju provincija i njegovanju istinskih bratskih i prijateljskih odnosa. Dobro nam došli!

Među nama, još jednom, pozdravljam i generalnog ministra fra Miljenka Hontića, kojemu želim ovom prigodom zahvaliti na sudjelovanju u slavlju našega kapitula u ime generalnog ministra fra Marka Tasca-e kojemu, dragi o. Miljenko, prenesi naše pozdrave i izraze poštovanja.

Osobito želim pozdraviti dvojicu naših ovogodišnjih svečara, jubilaraca, zlatomisnika, **fra Augustina (Zdravka) Kordića** i **fra Andželka (Stipu) Sesara**. Njihov zlatni Jubilej, kakve li koincidencije, pada u Godinu milosrđa, i Kolbeovu godinu, a spretno se uklopio i kao kruna našeg kapitula obogaćena srećanjem sa slovenskom braćom.

Puno smo toga na ovom Izvanrednom provincijskom kapitulu čuli i izgovorili, možda se nismo baš u svemu usuglasili, a niti smo baš svi zadovoljni s njegovim odlukama. Sigurno je, međutim, samo jedno: sabrali smo se da tražimo volju Božju. U današnjem Evandelju Isus kaže: “**Siđoh s neba ne da vršim svoju volju, nego volju onoga koji me posla.**”

I mi smo, draga braćo kapitularci, sišli sa svojih malih “nebesa”, svojih satelita, napustili rodna mjesta, roditelje i dom, i pošli za Kristom po primjeru sv. Franje, ne da tražimo svoju volju, nego volju onoga koji nas je pozvao. Provincija je postojala prije nas, a ostat će i nakon nas. Takva kaka jest, ona je naša, i mi njezini. Više od broja njezinskih samostana i župa, i broja njezinih članova, važnija je naša pripadnost Gospodinu, odnosno, naša svetost. Sv. Jeronim, zaštitnik naše provincije, neka nam pomogne da taj cilj nikada ne smetnemo s uma.

Srca ispunjena radošću upućujem pohvale Bogu zbog 50 godina neumornog traženja volje Božje dvojice naših svečara, fra Andželka i fra Augustina, koji su, u mladenačkoj strasti za vršenjem volje Božje, “sišli” iz Hercegovine u Zagreb.

Fra Augustin je napustio rodno selo Grljeviće, pored Ljubuškog, jedne kolovoske noći 1951. godine, dok mu je otac fenjerom osvjetljivao put a kufer nosio konj Vranac. Kako sam svjedoči, u intervjuu travanjskog broja Veritasa, nikada iz vida nije gubio cilj svoga ulaska u samostan. Volio je sve svećeničke poslove, ali najteže mu je padao božićni blagoslov obitelji. U Splitu je, kao mladi svećenik, jedne godine bio odbijen u deset obitelji zaredom... Njegova prepoznatljiva obilježja su ljubav prema sv. Maloj Tereziji, radi koje je naučio i francuski jezik, te fotografiranje. Sjedoći da ljubav prema Maloj Tereziji nije umanjila njegovu ljubav prema sv. Franji Asiškom, nego baš naprotiv, još ju i povećala. Nedavno je, u okviru Dana kršćanske kulture, održao i svoju prvu samostalnu izložbu fotografija u Šibeniku. Prošlog tjedna vratio se s hodočašća po Svetoj Zemlji, vjerojatno s mnoštvom novih fotografija, pa se nadati i no-

voj izložbi. U provinciji je obnašao mnoge odgovorne službe, među ostalima, i ja sam generacija kojoj je on bio duhovnik u formaciji.

Uz iskrene čestitke prigodom 50 godina svećeničkog služenja Crkvi i našem Redu, izražavam Vam, dragi o. Augustine, iskrenu zahvalnost za lijep primjer poniznog i marljivog služenja koji nam pružate, a sv. Mala Terezija i sv. Franjo Asiški neka Vam od Gospodina isprose dobro zdravlje i milost da volju Božju ispunite do kraja.

Fra Andelko, kako kaže u najnovijem intervjuu za Veritas, iz Podvranića, pored Širokog Brijege, u Zagreb se spustio "s vojničkim kuferom", i nastavlja: "Došavši u Zagreb prvi put sam video vlak, a o tramvaju da ne govorim. U tramvaju mi je jedan milicionar objasnio gdje trebam izaći, a u samostanu na hodniku sam sreo jednog kolegu iz svog mesta koji je bio nemalo iznenađen mojim dolaskom." Usuđujem se reći, dragi o. Andelko, i mi smo danas, ovdje, na ovom Kapitulu, nemalo ugodno iznenađeni vidjevši Vas s nama, u tako dobroj formi, nakon ozbiljne operacije srca, superkratkog oporavka, čak i prije Uskrsa već na oltaru, u ulozi navjestitelja Evandželja. Valjda to Andelkovovo srce nije moglo izdržati radost koju u sebi nosi pa je negdje "prsnulo"! Fra Andelko je vodeći "vico-man" u Provinciji, uvijek pun optimizma, prepoznatljiv po svojim doskočicama i humoru. Na pitanje što mu je pomoglo sačuvati taj istaknuti entuzijazam i smisao za humor, odgovara: "Znalo je biti situacija kada i nisam bio radostan, ali sam barem, vizualno nastojao sačuvati takav izgled jer je i vanjsko svjedočanstvo bitno. Nisam želio da ljudi vele kako propovijedam o ljepoti Boga i Kraljevstva nebeskoga, a 'objesio sam nos.'

Teškoće koje sam osobno ponekad prolazio nisu smjele imati utjecaja na vjernike i ljudima je bilo neobično vidjeti me ozbiljnog." Zadivljujuće je njegovo svjedočanstvo da mu je u bolesti najteže palo to što više nije mogao isповijedati i propovijediti. A svećenicima u duhovnim kušnjama fra Andelko preporuča: "Molitva. Molitva i molitva. Uvjerio sam se u više navrata da je važno moliti" te zaključuje: "U svakom slučaju treba osluškivati glas Božji koji govorи ljudima oko nas i prepoznati što Bog od nas traži."

Rekao je fra Andelko, prije operacije srca, da ne brinemo, jer ne kani umrijeti mlad, a kad mu "srede" srce, onda će poživjeti još 50 godina, jer su sve ostale tjelesne funkcije u najboljem redu. Dao Bog da se ovo njegovo proročanstvo i ostvari!

Obojici naših ovogodišnjih slavljenika, u ime svih nas ovdje sabranih, izražavam iskrenu želju da im Bog podari još puno lijepih, veselih i zdravih dana s nama, kako bismo što vjernije ispunili volju onoga koji nas je pozvao, dok nas sebi ne pozove onim neodoljivim riječima: "Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ču te postaviti! Uđi u radost gospodara soga." (Mt 25,23). A do tada, još će trebati zasukati rukave i raditi.

Dopustite mi, draga braćo, da ovom prigodom, i sam Bogu zahvalim za svojih 20 godina svećeništva, iako nije baš neki Jubilej!, ipak jest prigoda podsjetiti se na vrijeme koje nepovratno teče i propuste koji se umnažaju te poticaj na revnije i odlučnije traženje i vršenje volje Božje. Svima neka nam dobri Bog bude milosrdan po zagovoru sv. Jeronima, zaštitnika naše provincije, kojemu prikazujem sve naše godine u Isusovoj službi moleći za milost da mu služimo uvijek gorljivija srca. Bezgrešna i sv. Maksimilijan Kolbe neka nas zagovara da ne klonemo i ne malakšemo na svom putu jer, prema Kolbeovoj riječi: "Nikada nemojmo reći: ne mogu! Zato je Bezgrešna tu da svatko može."

Zahvaljujem našim predavačima, kao i svima vama na sudjelovanju u slavlju ovog Izvanrednog provincijskog kapitula, osobito braći koja su došla iz inozemstva, Italije i Njemačke, napose preko oceana.

Kapitul u slici

Foto:
Vlado Badrov i
Josip Blažević

LUŽNICA, 10. - 13. TRAVNJA 2016.

MOLITVENO BDIJENJE I VEĆERNJA, 10. TRAVNJA 2016.

SJEDNICE KAPITULA, 10. - 13. TRAVNJA 2016.

OMNIS FRANCISCANUS MISSIONARIUS EST

MISA S GENERALNIM ASIST. FRA MILJENKOM HONTIĆEM, 11. TRAVNJA 2016.

REKREACIJA

RAD PO SKUPINAMA

MISA SA ZAGREBAČKIM NADBISKUPOM JOSIPOM BOZANIĆEM U CRKVI SV. ANTUNA PADOVANSKOG U ZAGREBU, 12. TRAVNJA 2016.

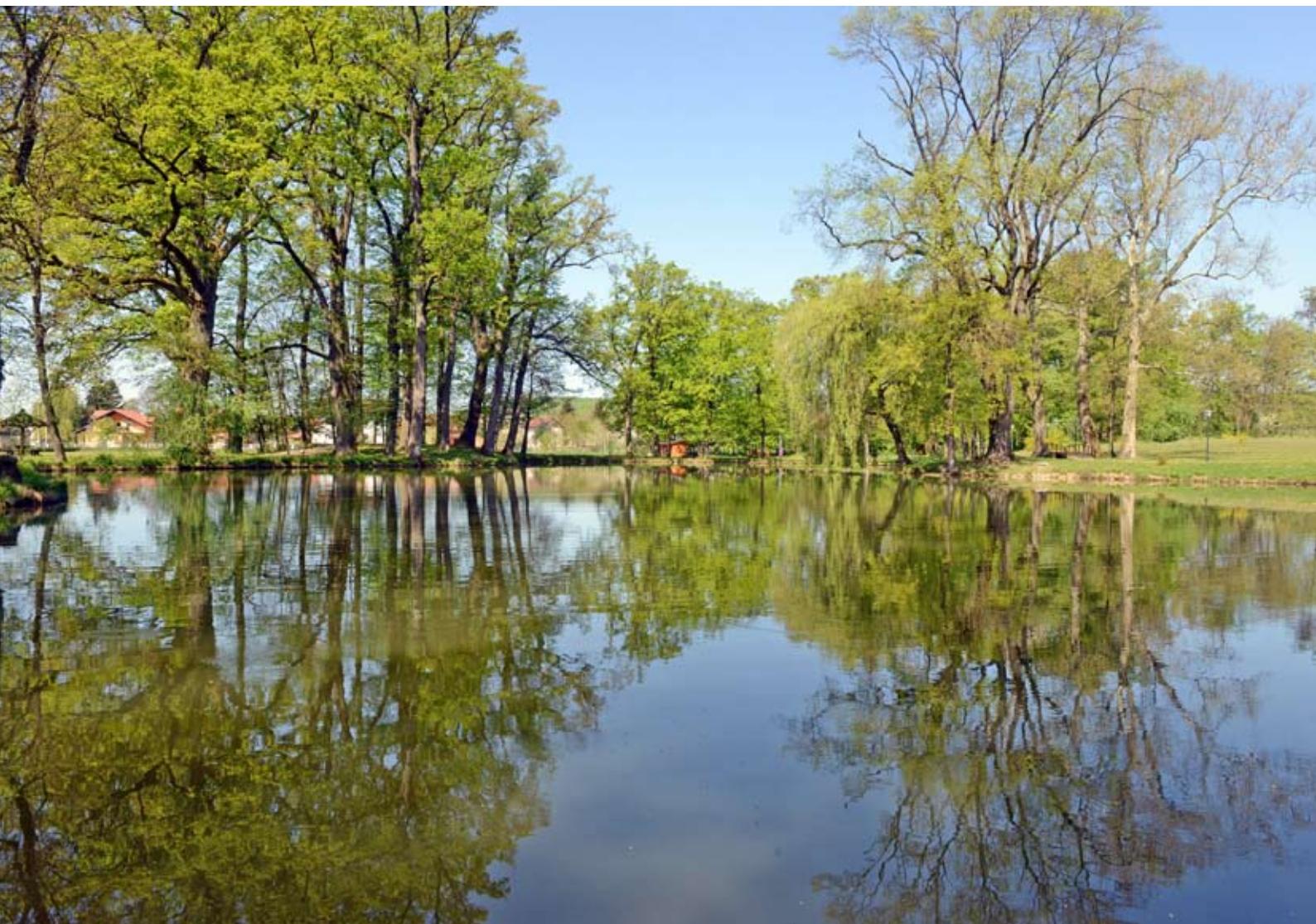

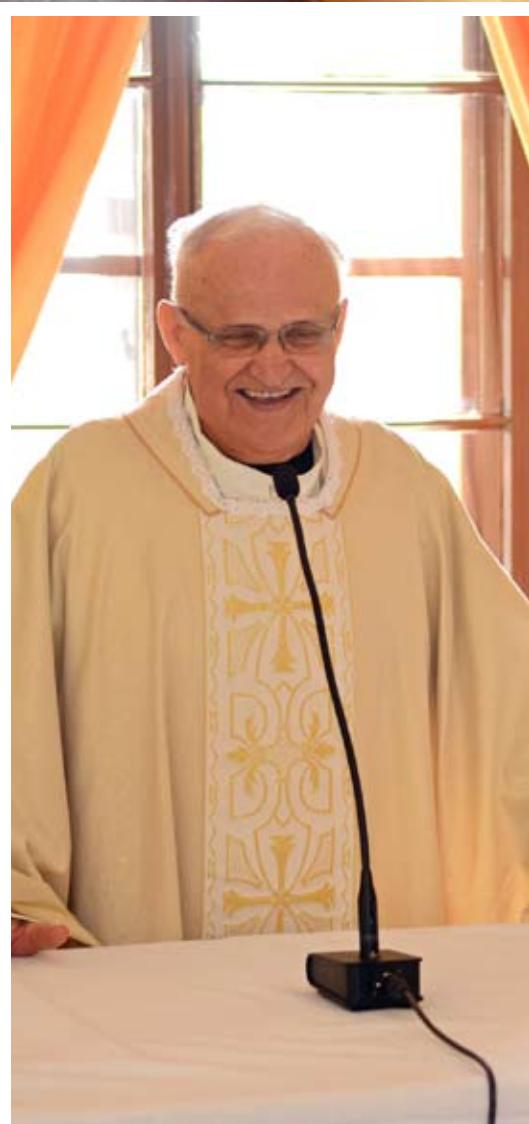
SVEČANA AKADEMIJA U ČAST FRA ANĐELKA SESARA I FRA AUGUSTINA KORDIĆA I TRADICIONALNO "SREČANJE", 13. TRAVNJA 2016.

HRVATSKA PROVINCIJA SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

IZVJEŠTAJ S IZVANREDNOG PROVINCIJSKOG KAPITULA

U Lužnici, kod Zaprešića, od 10. do 13. travnja 2016., održan je Izvanredni provincijski kapitul pod naslovom *Omnis franciscanus missionarius est.* Misije i nova evangelizacija, sa svrhom razmatranja i preispitivanja vlastite karizme, identiteta, prioriteta, dosadašnjih djelatnosti i prisutnosti Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. Na traženje provincijala s definitorijem, po prvi puta, dozvolom fra Marca Tasce, generalnog ministra Reda, omogućeno je svoj braći Provincije da sudjeluju na Kapitulu. Na Kapitul se odazvalo 52 fratra od 63 sa svečanim zavjetima koji su imali pravo sudjelovanja.

SUDIONICI KAPITULA:

Batista, fra Nikica
 Bedalov, fra Roko
 Blažević, fra Josip
 Bradarić, fra Ivan
 Brčina, fra Stjepan
 Crljenjak, fra Đuro
 Cvetko, fra Tomislav
 Ćavar, fra Ferdinand
 Čorić, fra Kristofor
 Dretvić, fra Martin
 Džida, fra Pero
 Filinić, fra Bernardin Juraj
 Glavaš, fra Vitomir
 Glavaš, fra Damjan
 Glavnik, fra Tomislav
 Gelo, fra Milan
 Hontić, fra Đuro
 Hontić, fra Miljenko
 Horvat, fra Igor
 Ivanović, fra Josip
 Jaković, fra Martin
 Karlić, fra Ivan
 Kelava, fra Pero
 Kemić, fra Krunoslav

Klarić, fra Željko
 Knežić, fra Ambroz
 Kordić, fra Augustin
 Lotar, fra Ivan
 Mandić, fra Matija Antun
 Mandurić, fra Paško
 Maračić, fra Ljudevit
 Mikić, fra Alojzije
 Miškić, fra Ilija
 Mrkonjić, fra Tomislav
 Mula, fra Žarko
 Musa, fra Filip
 Pavić, fra Michael
 Penava, fra Ivan
 Petonjić, fra Josip
 Priselac, fra Josip
 Pušić, fra Filip
 Relota, fra Žarko
 Rožanković, fra Nikola
 Sesar, fra Andelko
 Šantek, fra Nikola
 Štuban, fra Miroslav
 Tuba, fra Zdravko
 Vidović, fra Vladimir
 Vlahek, fra Zlatko
 Vrdoljak, fra Marko
 Vujić, fra Jere
 Vuradin, fra Đuro
 Zlodi, fra Zvonimir

Pismeno ispričali nesudjelovanje (zbog dobi i bolesti):

Gašperov fra Gracijan
 Herceg, fra Maksimiljan Marko
     (napustio Kapitol uslijed fizičke slabosti)
 Litrić, fra Alojzije Mate
 Lončar, fra Stjepan
     (imao operaciju)
 Majić, fra Teofil
 Mijić, fra Stanko Duje
 Roščić, fra Nikola Mate

Nisu se odazvali Kapitulu:

Kovačević, fra Ivan
 Radeljak, fra Ivan
 Šestak, fra Pero

Prvog dana, nakon okupljanja, održana je adoracija na temu "Božje je ime Milosrđe" koju je predvodio tajnik provincije fra Nikola Šantek i dvojica ovogodišnjih đakona fra Milan Gelo i fra Josip Ivanović. U uvodnom dijelu Kapitula, uvečer istoga dana, za tajnika Kapitula potvrđen je fra Nikola Šantek, a za trećeg člana Predsjedničkog vijeća izabran je fra Ivan Bradarić.

U ponedjeljak, 11. travnja 2016. promišljalo se o temi: "Rasti u identitetu naše karizme kao franjevaca konventualaca i tako doprinositi novoj evangelizaciji". Uvodnu riječ kapitularcima uputio je fra Miljenko Hontić, generalni asistent Reda, a zatim je fra Timothy Kulbicki, tajnik izvršnog Odbora za reviziju Ustanova OFMConv, govorio o reviziji Ustanova koja je u tijeku, dok je fra Jaroslaw Wysoczanski, generalni tajnik za misijsku animaciju progovorio o temi *Svaki franjevac ujedno je i misionar* kojom je potaknuo braću na razmišljanje o misijskoj djelatnosti "ad gentes". U poslijepodnevnom dijelu svoje iskustvo misija "ad gentes" iznio je fra Ambroz Knežić, a fra Ivan Matić, OFM, vikar Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, progovorio je o iskustvu pučkih misija u vlastitoj Provinciji, dok su fra Tomislav Cvetko i fra Miljenko Hontić braću izvijestili o planiranju novih prisutnosti u svrhu nove evangelizacije s posebnim naglaskom na otvaranje nove misijske prisutnosti naše Provincije u Danskoj.

Prema smjernicama prethodnoga Redovitog provincijskog kapitula, i na tragu prošlog Izvanrednog provincijskog kapitula (2012. godine), utorak, 12. travnja 2016., bio je posvećen preispitivanju naših djelatnosti i nazočnosti. Fra Josip Blažević upoznao je braću s prijedlogom provincijskih prioriteta te je, u suglasnosti s provincijskim definitorijem, predložio tri samostana/župe za napuštanje, župu sv. Maksimilijana Kolbea (Bijenik), župu i samostan sv. Ivana Krstitelja (Pula) i župa i samostan Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima. Fra Ljudevit Maračić podsjetio je na rezultate Izvanrednog provincijskog kapitula iz 2012. godine, na istu temu, kada se nije odlučilo ništa. Fra Nikola Šantek izvijestio je kapitularce o rezultatima ankete provedene među braćom naše provincije o važnosti naših prisutnosti. Od 63 zavjetovana člana na anketu je odgovorilo njih 57. Anketa

je iznjedrila prijedlog da se napusti župa sv. Maksimilijan Kolbe Bijenik, sv. Ivana Krstitelju u Puli i samostan i župa Marijina Uznesenja Molve. U pripremi kapitula ustanovljene su još dvije neovisne "ad hoc" komisije, jedna pod vodstvom fra Ivana Karlića a druga pod vodstvom fra Žarka Relote koje su, na temelju demografskih istraživanja što ih je izradio prof.dr.sc. Andelko Akrap, i ostalih dostupnih parametara, izložile rezultate do kojih su došle. Prva je sugerirala da se zatvori Sisak, Pula sv. Ivan i Molve. Druga komisija predložila je, ako se mora nešto zatvoriti, neko to bude Bijenik, a dva samostana u Vinkovcima i Puli da se spoje u jedno. Usljedio je rad po skupinama kojih je bilo pet. Nakon rada po skupinama održan je plenum te se krenulo na glasovanje o napuštanju nekih prisutnosti. Usvojeno je, najprije, gašenje samostana u Garyju, potom povlačenje iz župe sv. Maksimilijana Kolbea (Bijenik), sv. Ivana Krstitelja u Puli i iz Molvi.

Nakon glasovanja braća su se uputila u Zagreb na misu u crkvu sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu koju je predslavio kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački, te su se nakon misnog slavlja i svečane večere vratili u Lužnicu.

Posljednjeg dana, 13. travnja 2016., razgovaralo se o Fondu solidarnosti za bolesnu i stariju braću Provincije. Fra Tomislav Glavnik, ekonom Provincije, prezentirao je braći Pravilnik fonda koji je nakon predloženih ispravaka odobren većinom glasova. U točki razno fra Ivan Lotar predstavio je braći rad na mjuziklma Uskrsl i Život za život, fra Zdravko Tuba govorio je o djelovanju Vojske Bezgrešne, fra Ljudevit Maracić, provincijski arhivar, predstavio je posao obavljen u provincijskom arhivu i stanju s provincijskim knjižnicama, a braća inozemne pastve, fra Kristofor Čorić, fra Alojzije Mikić i fra Paško Mandurić, predstavili su svoje djelovanje u tim našim prisutnostima. Po završetku kapitula braća su se okupila na svečanoj akademiji u čast jubilaraca, fra Augustina Kordića i fra Andželka Sesara, koji su proslavili 50. obljetnicu misništva, a na koju su pristigla i braća iz Slovenije, njih dvadesetak. Svečanu akademiju pripremili su fra Vitomir Glavaš i fra Ivan Bradarić. Nakon

SHEMATSKI PRIKAZ PRIJEDLOGA:

Tabela br. 1.

PRIJEDLOG PROVINCJSKOG DEFINITORIJA – POVLAČENJE	
1.	BIJENIK - Sv. Maksimilijan Kolbe
2.	PULA – Sv. Ivan Krstitelj
3.	VINKOVCI – Bezgrešno Srce Marijino
<i>Načelo pri odlučivanju: Povući se s jednog mjeseta iz gradova u kojima imamo dva samostana, imajući pri tom pred očima provincijske prioritete.</i>	

Tabela br. 2.

REZULTATI ANKETE NA TEMELJU MIŠLJENJA VEĆINE – POVLAČENJE	
1.	BIJENIK - Sv. Maksimilijan Kolbe
2.	MOLVE – Samostan Uznesenja Marijina
3.	PULA – Sv. Ivan Krstitelj
<i>Statistika je složena na temelju pristiglih anketnih listova poslanih svoj braću u kojoj su samostane ocjenjivali prema važnosti. Na temelju 57 pristigla anketna listića (nisu iskoristili svoje pravo glasovanja fra Đuro Crlenjak, fra Pero Džida, fra Ivan Kovačević, fra Ivan Radeljak, fra Pero Šestak, fra Zvonimir Zlodi) izdvojena su tri samostana koja su stavljena kao posljednja po važnosti.</i>	

Tabela br. 3.

STAV KOMISIJE NA TEMELJU DEMOGRAFSKIH POKAZATELJA (fra Ivan Karlić)	
1.	PULA – Sv. Ivan Krstitelj - Povlačenje
2.	MOLVE – Samostan Uznesenja Marijina - Povlačenje
3.	SISAK – Samostan sv. Antuna - Povlačenje
<i>Ovaj prijedlog stav je Komisije “ad hoc” u sastavu fra Vitomira Glavaša, fra Martina Jakovića, fra Roka Bedalova, fra Željka Klarića i predsjednika fra Ivana Karlića. Prijedlog se oslanja na rezultate naručenog demografskog istraživanja prof.dr.sc. Andelka Akrapa i prikupljenih podataka iz Tajništva provincije.</i>	

Tabela br. 4.

STAV KOMISJE NA TEMELJU DEMOGRAFSKIH POKAZATELJA (fra Žarko Relota)	
1.	BIJENIK - Sv. Maksimilijan Kolbe – Povlačenje
2.	PULA – spajanje dvaju samostana
3.	VINKOVCI – spajanje dvaju samostana
<i>Ovaj prijedlog stav je Komisije “ad hoc” u sastavu fra Damjana Glavaša, fra Ivana Bradarića, fra Krunoslava Kemića i predsjednika fra Žarka Relote. Prijedlog se oslanja na rezultate naručenog demografskog istraživanja prof.dr.sc. Andelka Akrapa i prikupljenih podataka iz Tajništva provincije.</i>	

PRIJEDLOZI ZA RASPRAVU NA TEMELJU KOJIH ĆE SE GLASOVATI	
3 prijedloga: Povlačenje	BIJENIK - Sv. Maksimilijan Kolbe
3 prijedloga: Povlačenje	PULA – Sv. Ivan Krstitelj
2 prijedloga: Povlačenje	MOLVE – Samostan Uznesenja Marijina
1 prijedlog: Povlačenje	SISAK – Samostan sv. Antuna
1 prijedlog: Povlačenje	VINKOVCI – Bezgrešno Srce Marijino
1 prijedlog: Spajanje	PULA = Sv. IVAN + Sv. FRANJO
1 prijedlog: Spajanje	VINKOVCI = BSM + Sv. ANTUN

PROPOZICIJA O KOJOJ SE IZJAŠNJAVA MO TAJNIM GLASOVANJEM GLASI:

Trajno se povlačimo iz župe/samostana **Sv. Maksimilijana Kolbea u Bijeniku: DA - NE**

svečane akademije svečanu svetu misu predstavio je fra Josip Blažević, provincijalni ministar, uz koncelebraciju dvojice spomenutih jubilaraca, te fra Milana Kosa, provincijalnog ministra Slovenske provincije, fra Miljenka Hontića, generalnog asistenta, i sedamdesetak fratara iz Hrvatske i Slovenije. Fra Augustin i fra Andđelko na kraju svete mise izrekli su zahvalnu riječ i iznijeli vlastito svjedočanstvo iz kojeg je bila razvidna sreća koja je preplavljivala njihova svećenička srca. Na kraju svete mise svim sudionicima darovana je slika Milosrdnog Isusa na drvetu, koju su blagoslovili

naši slavljenici, fra Augustin i fra Andđelko. Kapitul je završio zajedničkim fotografiranjem i svečanim ručkom, kojeg su ukrasile dvije velike torte, jedna s velikim srcem i čestitkom fra Andđelku čije je srce nedavno operirano, a druga s čestitkom fra Augustinu, na kojoj je bio nacrtan fotoaparat, jer ga se sjećamo s fotoaparatom u rukama. Unatoč emocijama koje su, možda i prekomjerno, uzdrmale pojedinu braću navezanu na samostane iz kojih se odlučilo povući, kapitul je protekao u svečarskom raspoloženju, što je bilo osobito razvidno kod mlađe braće.

PREMINULI OD POSLJEDNJEG KAPITULA

FRA ALFONZ JANEŠ
(26. 7. 2014.)

FRA NIKOLA JURETA
(20. 1. 2015.)

FRA ANTE GAŠPARIĆ
(5. 2. 2015.)

FRA MIJO JOZANOVIĆ
(20. 5. 2015.)

FRA IVO PLANINIĆ
(15. 8. 2015.)

iz provincije

DVADESET I ČETVRTA SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovita 24. sjednica Definitorija, na kojoj su sudjelovali svi definitori, započela je 14. travnja 2016. u 8.30 sati. Nakon molitve i pozdrava Provincijalnog ministra usvojen je zapisnik 23. sjednice Definitorija.

Pročitani su i usvojeni redoviti tromjesečni egzaktorski i ekonomski izvještaj, a fra Martin Jaković podnio je izvještaj iz Karitasa.

Nakon izvještaja Definitori su se osvrnuli na protekli Izvanredni provincijski kapitol.

U točki razno razgovaralo se o zamjeni fra Igoara Horvata tijekom ljeta u Vatikanu i o stanju naših misija preko Oceana.

Provincijalni ministar izrazio je zadovoljstvo zbog nakane fra Roka Bedalova da organizira misije u našoj sisačkoj župi.

Fra Tomislav Glavnik obavijestio je Definitorij da je fra Alojzije Litrić preseljen iz zagrebačkog samostana u naš Dom za stare i nemoćne „Sv. Maksimilijan Kolbe“. Također je rekao da ga je fra Ivan Radeljak obavijestio da napušta samostan.

Provincijalni ministar obavijestio je Definitorij o operativnom zahvatu fra Stjepana Lončara kojega je preporučio u molitve.

Fra Martin Jaković pripomenuo je da bi bilo dobro da se proslavi 25. obljetnica svećeništva braće koja je ove godine slave. Dogovoren je da će se 25. obljetnica proslaviti na Dan provincije.

Fra Željko Klarić govorio je o problemu legalizacije samostana u Novom Selu.

Dogovorene su datumi sljedećih sjednica Definitorija: 23. svibnja i 16. lipnja 2016. godine.

Sjednica je završila u 11.40 sati. Nakon sjednice definitori su posjetili fra Alojzija Litrića.

DVADESET I PETA SJEDNICA DEFINITORIJA

Dvadeset i petu sjednicu Definitorija, na kojoj je uz sve definitore sudjelovao i fra Miljenko Honić, generalni asistent, započeli smo molitvom krunice u klerikatskoj kapeli 23. svibnja 2016. u 8.30 sati. Nakon molitve sjednicu smo nastavili u 9.00 sati u prostorijama Provincijalata, pozdravom Provincijalnog ministra.

Na početku je usvojen zapisnik 24. sjednice Definitorija, a fra Martin Jaković je izvjestio definiteure o djelovanju Karitasa i svemu onome što je učinjeno kroz proteklo razdoblje.

Proteklih je dana iz Njemačke stigla vijest da zadarški fratri odlaze iz misije Wiesbaden koja se nalazi pedesetak kilometara od Hanau te da bi bilo dobro pokušati dobiti tu misiju kako bi naši fratri mogli biti na okupu. Tako bi sva trojica naših fratra bila bliže jedan drugome. Odlučeno je da će se istražiti mogućnost dobivanja te misije.

Razgovaralo se o situaciji u Wellandu. Budući da se fra Vladimir, kako je već prije dogovoren, vraća u Hrvatsku potrebno je pronaći zamjenu u ljetnim mjesecima.

Razgovaralo se o mjestu postulature i novom magistru postulanata. Prijedlog je da se umjesto fra Tomislava Cvetka, koji započinje intenzivne priprave za odlazak u misiju, za novog magistra po-

stulanata izabere fra Stjepan Brčina, a mjesto postulature biti će i dalje creski samostan.

Provincijalni ministar osvrnuo se na Provincijske susrete ministranata i mlađih. Zahvalio je fra Tomislavu Cvetku na njegovoj zauzetosti oko organiziranja ovih susreta. Konstatirao je da se u okviru većine naših samostana i župa s ministrantima i mlađima nedovoljno radi što se odrazilo i na ove susrete. Potrebno je ponovno obnoviti rad s mlađima i ministrantima u našim samostanima i župama te sustavno s njima raditi. Sa provincijskim susretima je potrebno nastaviti, a u bližoj budućnosti će se oformiti novi tim koji će koordinirati organizacijom susreta i raditi programe za promociju duhovnih zvanja. Za novog Provincijskog povjerenika za duhovna zvanja predložen je fra Josip Petonjić.

Život za život, mjuzikl o životu sv. Maksimilijana Kolbea, postavljen je iznova, u novoj režiji Rberta Boškovića, tako da je sada poprimio sasvim novi izgled. Za njegovu premijeru dobili smo Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, što je jedno od čuda Bezgrešne. Premijera će se održati 5. lipnja u 19.30 sati pa pozivamo svu našu braću koja su u mogućnosti da se odazovu ovoj svečanosti (prethodno je potrebno nabaviti ulaznicu), nakon kojega će uslijediti prigodno druženje uz okrepnu izvođača i uzvanika. Provincijalni ministar potom je definitorima pročitao tekst koji će biti snimljen i puštan prije izvedbe svake predstave a u kojem se izrijekom navodi da je mjuzikl Život za život priređen u produkciji Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca "prigodom sedamdeset i pete obljetnice mučeništva sv. Maksimilijana Kolbea i stogodišnjice utemeljenja udruge Voske Bezgrešne" te da su pokrovitelji mjuzikla: Nacionalni centar Voske Bezgrešne, samostan Svetoga Duha OFMConv, Župa sv. Antuna Padovanskoga i Veritas. Spomenuta snimka započinje molitvom: „O Marijo bez grijeha začeta“. Definitori su se složili sa sadržajem predloženog teksta.

Ove će se godine održati 2. Festival kršćanskog kazališta kojeg su organizatori naša Provincija, Veritas, župa sv. Antuna i Samostan Svetog Duha. Unutar dva vikenda u sklopu Antunovih dana biti će izvedeno deset predstava. Definitori su se složi-

li s organizacijom i podmirivanjem troškova ove manifestacije a od gledatelja će se skupljati dobrovoljni prilozi.

Pročitana je i usvojena molba samostana sv. Jere.

Pozitivno je odgovoreno na molbu Reda da solidarno sudjelujemo u Fondu za formaciju, za stipendije Reda, s iznosom u visine jedne stipendije.

Pročitana je molba dr. Tomislava Markića provincijalima Hrvatske i BiH u kojoj traži jednog svećenika za misiju u Lyonu. Definitoriј je zaključio da nismo u mogućnosti prihvati spomenutu misiju.

Generalni asistent je izvijestio definitore o susretu koji je održan 28. i 29. travnja 2016. s biskupom Kopenhagena. U fazi je preuređenje biskupijskih prostora u kojima će naši fratri imati samostan. Dogovoren je da dvojica kandidata, naša fra Tomislav Cvetko i slovenski fra Tomaž Majcen, početkom veljače dođu na intenzivno učenje danskog jezika, a od jeseni da započnu ulaziti u pastoralni rad dviju župa koje će nam biti povjeren. U međuvremenu će o svemu trebati sklopiti konvenciju između hrvatske i slovenske provincije, čime će se baviti slijedeći definitori na koji će doći i slovenski definitori te neka braća iz Generalne kurije.

Provincijalni ministar izvijestio je definitore o novacima. Magistar novaka u Asizu s njima je zadovoljan i ocijenio ih je kao vrlo dobru generaciju. U vrijeme posjeta novaka Provincijalni ministar dogovorio je pojedinosti vezane uz studij franjevaštva fra Antuna Matije Mandića o čemu će također trebati sklopiti konvenciju između naše Provincije i Sacro Convento.

Provincijalni ministar iznio je nekoliko informacija o Veritasu. Trenutno se uz redovito izdavačku djelatnost rješava porezno - pravni status Veritasa.

Fra Miljenko Hontić dao je informaciju da je na Generalnom definitoriju razgovarano o odluci Izvanrednog provincijskog kapitula o povlačenju naše braće iz nekih prisutnosti te od provincijala zatražena neka pojašnjenja.

Stigao je odgovor Kongregacije za Institute posvećenog života i Družbe apostolskog života u slučaju Ivana Radeljaka koja potvrđuje njegovo otpuštanje iz Reda "zbog ustrajne neposlušnosti zakonitim propisima poglavara u važnoj stvari" na temelju kan. 696 § 1, temeljem čega je lišen prava i obveza nastalih iz zavjetovanja. Dok ne pronađe biskupa koji će ga primiti (prema odredbi kan. 693), ili mu barem dopustiti vršenje svetih redova, dočični svećenik "ne može vršiti svete redove" (kan. 701). Kad spomenuti odgovor Kongregacije stigne redovitom poštom, biti će uručen Ivanu Radeljaku koji, nakon njezinog preuzimanja, još ima pravo na žalbu unutar deset dana, nakon čijeg isteka na snagu stupaju gore navedene pravne posljedice.

Pročitana je molba fra Ivana Radeljaka o posudbi određenih financijskih sredstava od Provincije. Definitorij nije usvojio molbu za posudbom, nego je odobrio nepovratna sredstva kao jednokratnu financijsku pomoć.

Drugi turnus duhovnih vježbi u 2017. godini u Cresu prihvatio je voditi vlč. Dragutin Goričanec, svećenik Zagrebačke nadbiskupije, Nadbiskupijski povjerenik za osobe s posebnim potrebama.

Stiglo je rješenje o plaćanju legalizacijske naknade za dogradnju zagrebačkog samostana. Nakon plaćanja cijelokupnog iznosa dobila bi se građevinska i uporabna dozvola te će se izdati rješenje o komunalnoj naknadi.

Provincijalni ministar najavio je da će 27. svibnja prisustvovati redovitoj sjednici VFZ-a koja se održava u Šibeniku.

Potvrđeno je da će se Dan Provincije 2016. godine održati u Novom Marofu i tom prigodom obilježiti srebrni jubilej dvojice naše braće.

Generalni asistent fra Miljenko Hontić izvjestio je definitore da će generalna vizitacija biti u jesen, a generalni vizitator biti će fra Milan Holc iz Slovenije. Zatim je valorizirao prvi dio mandata ove Uprave. Provincijalni ministar zahvalio je Generalnoj upravi, Generalu i fra Miljenku ponasob, za svesrdnu podršku i za sve dobro što su ga učinili za našu Provinciju.

U točki razno razgovaralo se o nekim personalnim promjenama.

Usvojena je molba vinkovačkog samostana BSM za oslobođenjem naslijedenog duga Provinciji.

Nisu odobrena financijska sredstva potrebna za školovanje fra Ivana Lotara na poslijediplomskom studiju u Chicagu.

Potvrđeno je, kako je ranije dogovorenog, da će se sljedeća sjednica Definitorija održati 16. lipnja 2106. godine. Dvadeset i peta sjednica Definitorija završila je u 19.30 sati.

DVADESET I ŠESTA SJEDNICA DEFINITORIJA

Dvadeset i šestu sjednicu Definitorija započeli smo adoracijom u klerikatkoj kapeli, 16. lipnja 2016., u 8.30 sati. U 9.00 sati sjednicu smo nastavili u prostorijama Provincijalata pozdravom Provincijalnog ministra. Usvojen je zapisnik prošle sjednice Definitorija.

Pročitana je ostavka fra Tomislava Cvetka na službe: magistra postulanata, provincijskog promicatelja za duhovna zvanja i provincijskog povjerenika za misijsko djelovanje zbog neposredne priprave za odlazak u misiju. Ostavke su prihvocene te je fra Tomislav Cvetko razriješen svih službi.

Provincijalni ministar predložio je fra Stjepana Brčinu za magistra postulanata, za voditelja Vokacionog centra i za novog Provincijskog povjerenika za misijsku animaciju. Prijedlozi provincijalnog ministra su prihvaćeni. Prihvaćen je i prijedlog Provincijalnog ministra da novi Provincijski promicatelj za duhovna zvanja bude fra Josip Pettonjić, koji se krajem lipnja vraća iz Rima u Zagreb za magistra sjemeništaraca, za što je izabran na redovitom prošlom redovitom Provincijskom kaptitu.

Razgovaralo se o ispomoći fra Zlatku Vlaheku u Provinciji preko ljeta. Razgovarano je o osiguravanju automobila za svećenike koji iz Rima i Padove dolaze na godišnje odmore. Zaključeno je da im

je na raspolaganju jedan auto oko čijeg će se korištenja morati sami dogovoriti.

Održan je Festival kršćanskog kazališta koji je bio dobro posjećen i medijski lijepo popraćen od strane raznih televizijskih, radijskih i tiskovnih izvjestitelja. Izvještaj je podnio Provincijalni ministar. Nakon diskusije odlučeno je da Uprava Provincije podržava projekt Festival kršćanskog kazališta do kraja svoga mandata.

Provincijalni ministar obavijestio je Definitore da je Generalnom ministru poslano pismo u kojem je odgovorio na pitanja i nejasnoće u vezi sa odlukama Redovitog provincijskog kapitula o zatvaranju nekih samostana Provincije. Obavijestio je braću da se susreo i o tome razgovarao s Generalnim tajnikom Reda, koji je ovih dana boravio u Zagrebu.

Provincijalni ministar obavijestio je Definitore da se 15. lipnja 2016 u Zagrebu održao susret o otvaranju misijske kuće u Danskoj. Na susretu su sudjelovali: fra Vicenzo Marcoli, generalni tajnik Reda, fra Miljenko Hontić, generalni asistent Reda, fra Josip Blažević, provincijalni ministar Hrvatske provincije, fra Milan Kos, provincijalni ministar Slovenske provincije i Definitori: fra Martin Jaković, fra Tomislav Glavnik i fra Nikola Šantek. Dogovoren je da se ozbiljni razgovori na spomenutu temu imaju nastaviti od jeseni.

Provincijalni ministar je obavijestio braću da je fra Ivan Radeljak preuzeo Dekret Kongregacije o otpuštanju iz Reda i da su misiju Wiesbaden preuzeli franjevci Provincije Bosne Srebrenе u paketu s druge dvije misije. Fra Tomislav Glavnik je obavijestio braću da je u cijelosti uplaćen iznos za legalizaciju svih građevina na Svetom Duhu koje pripadaju našoj Provinciji.

Na zavjete novaka u Asiz krajem kolovoza uime provincijalnog ministra, koji je na Veritasovom hodočašću u Poljskoj, ići će fra Martin Jaković, vikar Provincije, a pratit će ga fra Nikola Šantek, tajnik Provincije i magister bogoslova.

Budući da fra Matija Antun Mandić krajem kolovoza odlazi u Asiz, predloženo je i usvojeno da se s Asiškom kustodijom napravi konvencija kojom bi se uredila njegova prava i dužnosti. Fra Matija

Antun je trenutno u Wellandu gdje će provesti ljetoto, a fra Vladimir Vidović se vraća u Hrvatsku.

U točki razno razgovaralo se o otvaranju na-tječaja za primanje studenata u Dom sv. Antuna u akademskoj godini 2016/2017., o postavljanju vodomjera za Dom sv. Antuna, o namjeri postav- ljanja antena za mobilnu telefoniju u zvonik crkve Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima i o traže- nju prikladnog terena za eventualni Dom duhov- nih vježbi u Zagrebu.

Dogovoreno je da će sljedeća sjednica Definitorijske skupštine biti 24. kolovoza 2016., u 15.30 sati. Sjednica je završila kratkom molitvom u 11.15 sati, a zatim je Definitorij uz ručak u obližjem restoranu proslavio nedavni imendant svojega najstarijeg člana fra Ferdinanda Čavara.

DVADESET I SEDMA SJEDNICA DEFINITORIJA

Izvanredna 27. sjednica Definitorija održana je 28. lipnja 2016. godine u samostanu sv. Frane na Cresu. Pročitane su i usvojene dvije molbe gvardijana Samostana sv. Antuna Padovanskog iz Novog Marofa: molba za nabavu novih orgulja i molba za dopuštenje doniranja osobnih finansijskih sredstava fra Alojziju Mikiću samostanu sv. Antuna. Pročitana je i molba o spajanju službe ekonoma i egzaktora u osobi gvardijana fra Vitomira Glavaša, no Definitorij je zaključio da se odluka o ovome doneše na nekim kasnijim sjednicama Definitorija, ako to bude potrebno.

KRONIKA

2. travnja 2016.

Zajednička duhovna obnova za zborove svetišta i crkve sv. Frane te župe sv. Petra održana u samostanu sv. Frane u Šibeniku.

3. travnja 2016.

Blagoslov slike Milosrdnog Isusa u župi Svetog Ivana Krstitelja u Puli. Svetu Misi predvodio je župnik fra Đuro Hontić. Na Misi je prisustvovao i fra Tomislav Cvetko.

6. travnja 2016.

Braća splitskog i šibenskog samostana (osim fra Teofila i fra Gracijana) te fra Ivan Kovačević okupila su se u selu Vojnić (blizina Trilja i Sinja) na uskrsnom Emausu.

10. do 13. travnja 2016.

Održan Izvanredni provincijski kapitul u Lužnici.

14. travnja 2016.

Održana sjednica Definitorija.

14. travnja 2016.

Održana redovita sjednica Uredničkog vijeća Veritasa.

16. travnja 2016.

Jednodnevno hodočašće župe BSM – Vinkovci
prigodom dolaska relikvija Sv. Leopolda B. Man-
dića u Zagreb.

17. travnja 2016.

Treći dan Velike Devetnice u Godini Milosrđa u župi Uznesenja BDM - Molve. Hodočastili su vjernici iz župe Donji Mosti. Tema dana bila je: Milošrđe Božje koje nam daruje besmrtni život. Sv. Mihaljević je predvodio i propovijedao vlc. Ivan Mundar.

20. travnja 2016.

U jubilejskoj godini Božjega milosrđa u crkvi sv. Frane u Šibeniku predavanje na temu “Oprosti. Jubilejski oprost. Potpuni oprost” održao je fra Domagoj Volarević iz Splita.

21. travnja 2016.

U crkvi Sv. Franje za velikana hrvatske književnosti Marka Marulića Spilićanina ali i za sve pisce, umjetnike i kulturne djelatnike, služena je misa. Uz fra Žarka Mulu i urednika Zbornika "Kačić" fra Hrvatina Gabrijela Jurišića, misno slavlje predvodio je mons. Drago Šimundža. Na misi su, uz

brojne kulturne djelatnike i vjernike iz cijelog Splita, sudjelovali i učenici splitske IV. gimnazije "Marko Marulić" s ravnateljicom prof. Ninočkom Knežević.

23. travnja 2016.

Provincijski susret ministranata u Sisku. Prisutno je bilo oko stotinu i dvadeset ministranata iz slijedećih mjesta: Split (10 ministranata), Šibenik (8), Pula - sv. Ivan (8), Zagreb - sveti Antun i sveti Maksimilijan Kolbe (4), Sisak – Galdovo (12), Molve (14), Novi Marof (25) i Vinkovci - Bezgrešno Srce Marijino (30), bogoslovi i fratri naših samostana. Svečanu svetu misu predvodio je fra Josip Blažević, provincijalni ministar.

28. travnja 2016.

Krizma u župi Bezgrešnog Srca Marijina - Vin-kovci.

28. do 29. travnja 2016.

Susret fra Josipa Blaževića, provincijalnog ministra i fra Tomislava Cvetka s biskupom Kopenhagen. Susretu su prisustvovali fra Miljenko Honić, generalni asistent FEC-a i slovenska braća: fra Milan Kos i fra Tomaž Majcen. Bio je to prvi službeni susret u svrhu pregovora oko naše misijske prisutnosti u Danskoj.

28. do 30. travnja 2016.

Trodnevnička pred blagdan sv. Josipa Radnika u Sisku. Propovijedao je fra Marko Hrgota, OFM.

30. travnja 2016

Hodočašće Veritasa u Padovu vodio fra Nikola Šantek. Sudjelovalo 120 hodočasnika.

1. svibnja 2016.

Bogoslovi s magistrom slavili svetu misu i održali promociju zvanja u župi sv. Marije Magdalene u Ivancu.

U župi sv. Ivana Krstitelja u Puli na misi u 11.00 sati koju je predvodio preč. dr. Josip Knežević, rektor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa iz Sarajeva, sudjelovalo četrdesetak bogoslova iz Vrbo- sanskog bogoslovnog sjemeništa iz Sarajeva. Nakraju svete mise blagoslovljena je novopostavljena na sliku bl. Miroslava Bulešića.

5. svibnja 2016.

U Zagrebu održan sastanak Komisije za odgoj i izobrazbu braće.

6. do 8. svibnja 2016.

Održan Provincijski susret mladih u Zagrebu.

8. svibnja 2016.

U Varaždinu je izведен naš mjuzikl „Život za život“ o životu sv. Maksimilijana Kolbea. Prihod od prodanih ulaznica namijenjen je za skupu operaciju jednog djeteta iz naše župe.

9. svibnja 2016.

Pedesetak učenika Franjevačke klasične gimnazije iz Visokog u Bosni i Hercegovini posjetili su samostan sv. Frane i samostanski muzej u Šibeniku.

10. svibnja 2016.

Fra Milan Gelo i fra Josip Ivanović položili za-vršni ispit đakonske pastoralne godine.

12. svibnja 2016.

Naši bogoslovi i sjemeništarac s magistrima predvodili završetak godišnjeg klanjanja, slavili svetu misu i održali promociju zvanja u župi sv. Antuna Padovanskog u Novom Marofu.

13. do 15. svibnja 2016.

Održani Dani otvorenih vrata klerikata. Na dana su sudjelovala trojica mladića: Marko iz Zajezde kod Novog Marofa, Ivan iz Subotice koji studira u Zagrebu i Marko iz Pule.

13. svibnja 2016.

Započeli radovi na obnovi uređenja dvorišta sa-mostana BSM – Vinkovci.

14. svibnja 2016.

U Zagrebu, pod pokroviteljstvom naše Provincije, Provincije sv. Ćirila i Metoda, te Katedre za dogmatsku teologiju KBF-a, koju vodi naš fra Ivan Karlić, održan je treći znanstveni skup "Franjevački velikani" posvećen Robertu Grossetestu, engleskom biskupu, teologu, filozofu i znanstveniku 13. stoljeća.

15. svibnja 2016.

Prijenos svete mise iz župe sv. Ivana Krstitelja u Puli na TV Nova-Pula.

18. svibnja 2016

U Svetištu sv. Nikole Tavilića u Šibeniku fra Gabrijel Jurišić iz Sinja održao četvrtu tribinu u jubilejskoj Godini Božjega milosrđa na temu: "Marija Majka milosrđa".

25. svibnja 2016.

Provincijalni ministar i fra Ljudevit Maračić prisustvovali ređenju novog gospičko - senjskog biskupa mons. Zdenka Križića.

28. svibnja do 2. lipnja 2016.

Družba sestara franjevki misionarki iz Asiza slavila je svoj VIII. Provincijski kapitul u Zagrebu, u svojoj kući na Kraljevcu. Tema kapitula bila je: Zahvaljujemo ti što si nas pozvao da stojimo pred tobom i tebi služimo. Do izbora nove provincijalne poglavarice, Kapitulu je predsjedala s. Dolores Caneo, zamjenica generalne poglavarice iz Asiza. Sestre su izabrale novu upravu Provincije za slijedeće četverogodište. Za provincijalnu poglavaricu izabrana je s. Slavica Balić, za prvu savjetnicu – zamjenicu s. Anica Jureta, za drugu savjetnicu – tajnicu s. Ljubica Bosilj, za treću savjetnicu – ekonomu s. Kata Markanović, a za četvrtu savjetnicu s. Dragica Lučić.

31. svibnja 2016.

Obljetnica posvete crkve sv. Frane u Šibeniku. Gradnja crkve Sv. Frane u Šibeniku započela je već u drugoj polovici 14. stoljeća, a posvećena je 31. svibnja 1423. godine.

1. lipnja 2016.

Provincijalni ministar sudjelovao na proslavi desete obljetnice Hrvatskog katoličkog sveučilišta.

3. lipnja 2016.

Otvorenje II. Festivala kršćanskog kazališta na Svetom Duhu u Zagrebu. Hrvatsko pučko kazalište sa Hvara jubilarno izvelo 250 izvedbu "Prikazanje sv. Lovrinca mučenika".

IZVANREDNA JUBILARNA GODINA MILOSRĐA

PREDAVANJE FRA PERE DŽIDE NA SUSRETU UPRAVE PROVINCije S GWARDIJANIMA

Na svetkovinu Bezgrešnog začeća, 8. prosinca 2015., započela je izvanredna Sveta godina milosrđa, u kojoj ćemo „iskusiti ljubav Boga koji tješi, opršta i ulijeva nadu“ (MV3), godina „izvanrednog trenutka milosti i duhovne obnove“ (3), koja će trajati do blagdana Krista Kralja, 20. studenoga 2016. „Na taj dan, kada zapečatimo Sveta vrata, bi ćemo puni, iznad svega, osjećaja zahvalnosti prema Presvetom Trojstvu što nam je omogućilo izvanredno vrijeme milosti (MV5).

Majka Crkva nas poziva na prepoznavanje i življenje „vremena milosti Gospodnje“, na susret s milosrđem i oprostom, kako u odnosu s Bogom tako i u odnosu s ljudima. Misao vodilja Izvan-rednog jubileja milosrđa je „Milosrdni poput oca“. Prigoda je da osjetimo i iskusimo da je naš Bog bogat milosrđem. Godina milosrđa prigoda je za traženje oproštenja od milosrdnog Oca u sakramentu pomirenja kako bismo „rukama dotaknuli veličinu milosrđa“ (MV17). Prigoda je da milosrđe koje Bog iskazuje nama i mi pokazujemo prema drugima i tako postajući bližnjima „vrata milosrđa“. „Blaženi milosrdni! Oni će postići milosrđe“ (Mt 5,7). Blaženstvo prema kojem bismo posebno trebali težiti ove Svetе godine. „Ovo je prikladan trenutak da promijenimo naše živote! Ovo je vrijeme da dopustimo našim srcima da budu dirnuta“ (MV19)!

Jubilejske godine u Katoličkoj Crkvi naslanjavaju se na starozavjetni židovski propis o pedesetoj ili jubilejskoj godini, propisanoj Levitskim zakonikom (Lev 25, 23 i 16b). „Tu pedesetu godinu proglašite svetom! Zemljom proglašite oslobođenje svim stanovnicima. To neka vam bude jubilej, oprosna godina. Neka se svatko vaš vrati na svoju očevinu; neka se svatko vrati k svome rodu“ (Lev 25,9-10). U temelju jubilejske godine stoji oprost, povratak na početak, na novo zajedništvo s Bogom. Povratak u prvobitno stanje, stanje milosti i zajedništva s Bogom.

Sačuvane glinene pločice iz Mezopotamije svjedoče o raznim oprostima i 'slobodama u prilog jubilejskih godina, a bila je poznata i praksa da su pločice sa zapisima ugovora o prodaji zemljišta i posudbi novca bile pred sucima čitane te svećano razbijene u znak prestanka ugovornih obveza.

Jubilej u Bibliji

Poseban je to događaj od velikog značenja. Ima temelje u Bibliji. Naime, u drevna židovska vremena jubilej se obilježavao svakih 50 godina. Bila je to godina milosrđa i praštanja. Vraćala se jednakost među svim Izraelcima, dajući nove mogućnosti onima koji su izgubili imovinu, kao i osobnu slobodu.

Dok se u Bibliji za jubilejsku godinu davao samo materijalni oprost (povratak zemljišta i oslobođanje robova-najamnika), u apokrifnom starozavjetnom spisu „Knjiga jubileja“ iz 2. st. pr. Kr. jubilejska godina dobiva značenje vremena pokore i postupnog otkupljenja sve dok Izrael ne bude potpuno oslobođen svake krivice. U „Talmudu“ se jubilejska godina povezuje s potpunim oproštenjem grijeha i s pozivom na hodočašće.

Ustanovljenje jubilarne godine

U prvom tisućljeću, koliko je poznato, nije bilo u Crkvi jubilejskih ili svetih godina. Obilježavanje jubilarne godine započelo je s papom Bonifacijem VIII. 1300. godine bulom Antiquorum habet fida relatio, obdario potpunim oprostom i odredio da se takve godine ubuduće slave svake 100 godine.

Papa Klement VI. razliku je smanjio na pedeset godina (1343). Urban VI. je odredio (1389) da se sveta godina slavi svake trideset tri godine, na spomen Kristova vijeka. Pavao II. je odlukom od 19. IV 1670., smanjio razliku na dvadeset pet godina, dajući tako svakoj generaciji da doživi barem jednu tijekom svoga života.

U posebnim prilikama papa može proglašiti izvanrednu svetu godinu, kao što je učinio Pio XI. 1933. prigodom tisuću devetstote godišnjice Kristove smrti. Godine 1500. bila je osma jubilejska godina. Otvorio ju je Aleksandar VI. On je uveo svečani obred otvaranja vrata na Crkvi sv. Petra i drugim jubilejskim crkvama, u kojem papa zlatnim čekićem nekoliko puta kuca na vrata i moli određene blagoslovne molitva. Kad se vrata otvore, papa prolazi prvi. Za kraj jubilejske godine uveo je obred zatvaranja vrata. Oba ta obreda zadržali su se do danas. Do sada je u povijesti Crkve bilo 26 jubilarnih godina, a zadnja je bila 2000. Izvanrednih jubilejskih godina, uključujući i ovu, bilo ih je 19. U središtu jubilejskih godina, kako onih redovitih tako i onih izvanrednih, stoje milosrđe i oproštenje.

Božje milosrđe

Božje milosrđe i praštanje su dva nama svima draga pojma. Radije slušamo govor o Božjem milosrđu nego o Božjoj pravednosti, iako su i jedno i drugo Božja svojstva. Malo se koje Božje svojstvo u Svetom pismu slavi koliko milosrđe. Naš je Bog „Otar milosrđa i Bog svake utjehe“ (2Kor 1,3). Sveti Pavao sebe prikazuje kao proizvod božanskog milosrđa, koje je obilno osjetio u svom životu, dva puta kaže „našao sam milosrđe“, „iskaza mi milosrđe“. Naš Bog u kojega mi kršćani vjerujemo je Bog bogat milosrđem. Navedimo neke citate iz Bi-

blike. Biblija i biblijski psalmi su puni pohvale Božjoj dobroti i njegovu milosrđu.

- „Bog milosrđan i milostiv“ (Izl 34,6)
- „Uvijek je milosrđan i u zajam daje“ (Ps 37,26)
- „Jahve je sama dobrota i pravednost“ (Ps 25,8)
- „Puna je zemlja dobrote Gospodnje“ (Ps 33,5)
- „Uzdam se u Božju dobrotu dovijeka“ (Ps 52,10)
- „Milostiv je Gospodin i milosrđan, spor na srdžbu, bogat dobrotom“ (Ps 145, 8)
- Bog je „dobar svima“ (Ps 145,9)

Božanski Spasitelj Isus Krist poziva nas i potiče da naslijedujmo milosrdnog Oca nebeskog. „Budite milosrđni kao što je milosrđan Otac vaš“ (Lk 6,36). Naš Bog je Bog koji neizmjerno i bezuvjetno ljubi. Sveti Ivan bilježi: „U ovome se sastoji ljubav: nismo mi ljubili Boga, nego je on ljubio nas i poslao Sina svoga kao žrtvu pomirnicu za naše grijeha“ (1Iv 4,10). Bog ljubi, jer je ljubav: „Tko ne ljubi nije upoznao Boga, jer je Bog ljubav“ (1Iv 4,8).

Božje milosrđe posebno je naglašeno u Lukinom evanđelju. Čitavo 15 poglavlje govori nam o tome: izgubljena ovca; izgubljena drahma; rasipni sin. Cijelo poglavlje 15. dio je veće cjeline koje bibličari zovu evanđeljem odbačenih. Sve tri prispolobe moguće bi se zajednički nazvati „prispodoba-ma nade“. U sve tri parbole nalazi se Isusov odgovor protivnicima koji su se ljudili što za njim idu „svi carinici i grešnici“ a on ih „prima i blaguje s njima“. U sve tri je naglašena radost nad nečim što je bilo izgubljeno pa je opet pronađeno. U prve dve parbole tema radosti spominje se dva puta, a u trećoj čak pet puta.

1. Izgubljena ovca. „stavi je na ramena“ dokaz je posebne pažnje pastirove, a onda i Božje prema odlutalima koji trebaju više ljubavi od ostalih. U pastirovoj „radujte se sa mnom“ slika je Boga koji se raduje. Kao što pastir ne tuče izgubljenu ovcu, tako ni Bog ne uživa u kažnjavanju nego u oprštanju.

2. Izgubljena drahma. Nakon pronalaska drahme, zove susjede da se s njom raduju. Isus kaže da slična radost biva „pred andelima Božjim“ zbog jednog obraćenog grešnika. Sam Bog se raduje povratku odlutalih. „Zbog jednog“ znači da je Bogu važan svaki osobno.

3. Rasipni sin. Radost oca koji se raduje povratku sina. Otac ne čeka u kući izgubljenog sina, nego mu trči u susret. „I izljubi ga“ očitovana je radost nad povratkom sina, koja je slika Božje radosti nad obraćenim grešnikom. Otac izlazi u susret sinu bez obzira što je bilo u prošlosti. Trenutak je radosti. U sve tri prisopdobe poruka je neiscrpiva. Neiscrpljivo je i samo Evandelje. Sve završava pozivom na gozbu.

Kao poticajno svjedočanstvo i primjer dobro je navesti riječi koje je zabilježila kći velikog ruskog pisca Dostojevskoga, potresan događa u životu svoga oca vezan upravo uz ove tekstove. Malo prije smrti Dostojevski je zamolio suprugu da mu čita petnaesto poglavlje Lukina evandelja. Nakon što je zatvorenih očiju poslušao tekst, progovorio je: „Djeco, nemojte nikada zaboraviti što ste upravo čuli. Sačuvajte posvemašnje pouzdanje u Boga i nemojte nikad posumnjati u njegovo oproštenje. Ja vas jako ljubim, ali moja ljubav nije ništa u usporedbi s beskrajnom Božjom ljubavlju prema svim ljudima koje je stvorio. A ako vam se u životu dogodi nesreća da počinite zlo i izgubite se, nemojte nikad posumnjati u nj. vi ste njegova djeca, a on će se obradovati vašem obraćenju kao što se radovao kad je nađena izgubljena ovca i kad se vratio izgubljeni sin“. Kratko nakon što je to rekao, Dostojevski je izdahnuo ostavivši primjer velikog pouzdanja u Božju dobrotu.

Sliku o milosrđu donosi nam i Marija. Već je u pohodu Elizabeti rekla da je Božje milosrđe od koljena do koljena. Marija najbolje poznaje otajstvo Božjeg milosrđa i zato je možemo nazivati Majkom milosrđa.

Svemoć u praštanju

Božja svemoć očituje se u praštanju i milosrđu. U tome ne da se natkriliti. „Bože, ti svoju sve-

moć očituješ najviše praštanjem i milosrđem. Budи nam uvijek milostiv...“ (Zborna 26 n/g). Njegove ruke su uvijek raširene, vrata njegova srca uvijek su otvorena da primi sve koji se vraćaju sa svojih stranputica. Sveti Toma kaže: „Vlastito je Bogu da daje svoje milosrđe, te upravo na taj način objavljuje svoju svemoć“ (T. Akvinski). A Gustave Thibon je zapisao: „Božje milosrđe uvijek silazi dublje od dubine u koju pada ljudska bijeda“.

Što je milosrđe?

„Milosrđe: krajnji i najviši čin kojim nam Bog izlazi u susret. Milosrđe: most koji spaja Boga i čovjeka“ (MV2). Milosrđe je sam temelj crkvenog života Crkve i „ima beskrajnu želju iskazivati milosrđe“ (Evangeli Gaudium, 24).

Milosrđe je nezaobilazni put Crkve. Sveti Ivan Pavao II kaže: „Crkva živi svoj istinski život kada is-povijeda i obznanjuje milosrđe, najčudesnije svoj-stvo Stvoritelja i Otkupitelja, i kada ljude privodi vrelima Spasiteljeva milosrđa, kojega je ona čuva-rica i djeliteljica“ (Dives im misericordia, 13).

Milosrđe je mjesto trajne obnove, povratak u zagrljaj Oca, koji opršta, vraća radost života i osposobljuje za istinsko zajedništvo s ljudima.

Pojam milosrđa je slobodno i dragovoljno praštanje nečije krivice ili zaslужene kazne. Isto tako, riječ milosrđe prepostavlja i jedno slobodno i dragovoljno pružanje pomoći, kako materijalne, tako i one duhovne, i to bilo komu tko se našao u potrebi i nevolji. Milosrđe u sebi podrazumijeva stanovitu nezasluženost kod onoga koji nešto prima, kao i neuvjetovanost od strane onoga koji nešto daje. Milosrđe je sjedne strane uvijek dar, ali ono je istodobno i poziv onomu koji ga prima, da i on tako živi i djeluje prema drugim ljudima.

Milosrđe i pravda

„To nisu dvije suprotstavljene stvarnosti, već dvije dimenzije jedne stvarnosti koje se progresivno otkrivaju dok ne dosegnu vrhunac u punini ljubavi“ (MV20). Pravda bi uvijek trebala računati s milosrđem, kao što bi i milosrđe sa svoje strane trebalo paziti na to da pravda ne bude povrijedena.

Pravda da bi bila i ostala pravda, ne smije olako i bez upozorenja okrutno kažnjavati prijestupnike. U tom slučaju zapravo više ne bismo ni mogli govoriti o pravdi, nego o nekakvoj nepravdi ili strahovladi. Ali isto tako ni milosrđe se sa svoje strane ne bi smjelo izrodit u nekakav trajni paravan za pokriće tuđih grijeha. Pravda i milosrđe donekle su suprotstavljeni pojmovi, s time da se ovdje radi o pozitivnoj suprotstavljenosti, jer se dovode u međusobnu ravnotežu i pravu mjeru. Milosrđe nije usmjereno protiv pravednosti, naprotiv, ono može zacijeliti mnoge rane koje je nanijela nepravda.

Doista, nitko se ne bi spasio da nema Božjeg milosrđa. Ali, Bog je „bogat milosrđem“ (Ef 2,4), da na ljudski grijeh nije uzvratio mjerama pravednosti, nego je „na mnoštvo grijeha odgovorio puninom oproštenja. Milosrđe uvijek nadmašuje mjeru grijeha, i nitko ne može postaviti granice praštajućoj Božjoj ljubavi“ (MV3).

Više govoriti o Božjem milosrđu

Čujemo više govor o božjoj pravednosti i Božjem sudu, nego o milosrđu. Sv. Jakov kaže: „...a milosrđe se smije sudu“. I dragi Bog je uvidio da se o njegovu milosrđu vrlo malo zna i govari svijetu i Crkvi, te je pozvao jednu odanu dušu da pozove, da podsvijesti Crkvi i svijetu ovu milost. To je sv. Faustyna Kowalska. Sestra Marija Faustyna Kowalska rođena je 25. kolovoza 1906. godine kao treće od 10 djece Stanislawa i Marianne Kowalski. Ulaže u samostan 1. kolovoza 1925. Cijeli svoj redovnički život bila je teško bolesna. Patnje podnosi strpljivo. Umire 5. listopada 1938. godine. Sestra Faustyna je kroz svojih 13 godina samostanskog života često premještana iz jednog samostana u drugi. Živjela je bogatim mističnim životom. Tu veliku patnicu, pokornicu i mističarku sam Isus Krist izabrao je i poslao kao navjestiteljicu Božjeg milosrđa. Zahvaljujući njoj riječ milosrđe snažnije je odjeknula u Crkvi, a uvođenjem Nedjelje božanskog milosrđa (2. Uskrsna nedjelja) jače je ušla i u liturgiju Crkve. Sestra Faustina u svom dnevniku (ima 6 bilježnica) opisuje Božje milosrđe najsnažnijim riječima. Piše i govoriti o „moru milosrđa“, o „ponoru milosrđa“, o „oceanu milosrđa“,

a potvrđuje da joj je sam Gospodin rekao: „Objavi da je milosrđe najveće Božje svojstvo. Sva djeła mojih ruku okrunjena su milosrđem“ (DnFK, 301). Doista, gledajući na Božje znakove u svijetu, onda je milosrđe od svih ostalih svojstava veće, jer su i učinci njegova djelovanja najveći.

Usnula je blago u Gospodinu 5. listopada 1938. godine u 33. godini života. Na Bijelu nedjelju, 18. travnja 1993. papa Ivan Pavao II. uvrstio je u popis blaženih glasnicu Božjeg Milosrđa, a 30. travnja 2000. Godine, isti papa s. Faustinu proglašio je svetom te za cijelu Crkvu uveo svetkovinu Božanskog milosrđa. Neka nas u našem životu prati zagonovor sv. sestre Faustine te se uzajamno mogemo tješiti riječima koje je izrekla: Isus ne želi kazniti čovječanstvo, ne želi ga uništiti, nego izlječiti ga i privinuti ga uz svoje milosrdno srce.

napisano - objavljeno

Ljudevit Anton Maračić: Iskazi gostoprivrstva prigodom vizitacija u Dalmatinskoj provinciji sv. Jeronima franjevaca konventualaca, u: „Croatica Christiana Periodica“, br. 77, god. XL (2016.), 95-107.

Ljudevit Anton Maračić: *Kvarnersko-istarske predaje o dolasku sv. Franje na hrvatsku obalu u: SVETI FRANJO U HRVATSKOJ*, zbornik „Kačić“, god 2014-2015 (br. 46-47), str. 259-268;

Lodovico Antonio Maračić: *Convento di san Francesco a Capodistria. I verbali dei capitoli* (1692-1806), in: „Atti del Centro di ricerche storiche“, num. XVL, Rovinj-Rovigno 2015, pp. 461-486;

Ljudevit Anton Maračić: Franjevci konventualci u Istri (1559.-1827.), izd. Hrvatska provincija sv.

Jeronima franjevaca konventualaca u Zagrebu i Državni arhiv u Pazinu, Pazin 2016.

Nikola Mate Roščić, *Splitsko-Trogirska predaja o dolasku Sv. Frane 1212. god. na hrvatsku obalu*, u Zborniku KAČIĆ, god. XLVI.-XLVII., Split 2014.-2015., str. 139-162, postoji i kao "Posebni otisak"

Claudio Battelli – Špela Novak: Zbirke alg p. Pija Titusa Vendela (1801-1884) u: „Revija Prirodoslovnega muzeja Slovenije“, Ljubljana, broj 87 (2016), izvleček, str. 1-64 (Znanstvena obrada zbirke alga našega fratra p. Pija Titusa, koja se nalazi u Provincijskom arhivu u Zagrebu (i Cresu) s popisom ustanova kojima je p. Pio slao svoje materijale).

naši pokojni

† Kata MIČUDA, majka našega † fra Vjekoslava Mičude. Sprovod je bio u ponedjeljak 18. travnja 2016. u 15.00 sati. na groblju u Varaždinskim Toplicama

† Ruža KELAVA, majka fra Pere Kelave. Spro-
vod je bio u četvrtak, 9. lipnja 2016. u 14.00 sati
na groblju u Starim Mikanovcima.

obavijesti

Obavještavamo braću, da je *Dekretom o otpuštanju*, potpisanim od strane Generalnog ministra Reda fra Marca Tasca, (Prot.br. 229/16) od 14. ožujka 2016. godine, i potvrde istog *Odredbom Kongregacije za ustane posvećenog života i Družbe apostolskog života*, od 11. svibnja 2016. (Prot. br. 43721/2016), iz Reda franjevaca kon-

ventualaca otpušten fra Ivan Radeljak, svećenik i redovnik sa svečanim zavjetima, temeljem kan. 696 § 1, zbog ustrajne neposlušnosti zakonitim propisima poglavara u važnoj stvari.

Obavještavamo braću, da je *Dekretom o inkardinaciji*, potpisanim od strane mons. Želimira Pučića, nadbiskupa zadarskog (Prot.br. 900/2016), od 16. lipnja 2016. godine, fra Mario Akrap inkardiniran u Zadarsku biskupiju.

